



ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ - ΕΤΟΣ 3ο- Παρασκευή 09 Οκτωβρίου 2015 • Αρ. Φύλλου 29 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

Γιορτές και πανηγύρια



Τα ήθη και τα έθιμα καλά κρατούν!

σελ. 8-9

Οι καταδρομείς από τον Έβρο

Χ. Χατζόπουλος και Χ. Δοιτσίδης
και η θυσία τους για την ελευθερία
της Κύπρου τον Ιούλιο του 1974



σελ. 15

«Μέγα Ζαηλούφι» 4ο Αντάμωμα

Ζαηλουφιωτών – Αρβανιτών

Ρίγη προξένησε σ' όλους τους παρευρισκόμενους η προσέλευση
όλων των χορευτών με αναμμένα κεριά, ενώ ακούγονταν μελωδι-
κά ο Ύμνος για την πυρκαγιά του Ζαηλουφιού από τις Αρβανίτισσες τρα-
γουδίστριες κας Θεοδωρακοπούλου Ελένη και Ποτίδου Χρυσούλα.

σελ. 11



Τοπικά σχέδια διαχείρισης απορριμμάτων

Αποκεντρωμένη διαχείριση
με διαλογή στην πηγή

σελ. 3



ΑΝΑΧΩΜΑΤΑ
Πολιτική προστασία..

σελ. 7

Δημοτικό συμβούλιο



Πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Κατάστημα την Παρασκευή 17 Ιουλίου, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου, δημοτικό συμβούλιο για θέματα ημερήσιας διάταξης, που έχουν ανάγκη επίλυσης:

Αποδοχή επιχορηγήσεων - χρηματοδοτήσεων και απόδοση στα Ν.Π.Δ.Δ.- 5η Τροποποίηση Τεχνικού Προγράμματος έτους 2015 Δήμου Διδυμοτείχου-8η Αναμόρφωση Προϋπολογισμού οικ.έτους 2015 Δήμου Διδυμοτείχου- Έγκριση παραλαβής οριστικής μελέτης «Ειδική αρχιτεκτονική μελέτη και πρόταση για την άρση επικινδυνότητας διατηρητέου Δημοτικού κτιρίου (Πρώην κληρονόμων Παπαζιάν)»- Γνωστοποίηση απόφασης περί άρσης διακοπής εργασιών του έργου «Ασφαλτόστρωση αγροτικής οδοποιίας από Τ.Κ. Ασημενίου προς Τ.Κ. Σοφικού» και έγκριση παράτασης περαίωσης εργασιών- Παράταση χρόνου περαίωσης του υποέργου αυτεπιστασίας: «Καθαρισμός -προσωρινή υποστήλωση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου Λουτρού Ψιθύρων» στα πλαίσια υλοποίησης του έργου: Συνδυασμένη Αξιοποίηση και Ανάδειξη των Αρχαίων Λουτρών στην διασυνοριακή περιοχή (Joint Valorization and Promotion of the Old Baths in the Trans-border Area)- Αποδοχή όρων 8ης τροποποίησης σύμβασης χρηματοδότησης του έργου Joint Valorization and Promotion of the Old Baths in the Trans-border Area-Παράταση χρόνου περαίωσης του υποέργου: «Παροχή υπηρεσιών εμπειρογνώμονα για τη διαχείριση και το συντονισμό των υποέργων του έργου Joint Valorization and Promotion of the Old Baths in the Trans-border Area- Πρόσληψη προσωπικού με δίμηνη σύμβαση για τις ανάγκες της πυρασφάλειας- Επί αιτήσεων της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε για παραχώρηση κοινοχρήστων χώρων- Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής της προμήθειας «βιβλίων με τίτλο 'Περιπλάνηση στο Βόρειο Έβρο' »- Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής της προμήθειας «κτινιατρικών σκευασμάτων»- Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής της προμήθειας «ειδών φαρμακείου»-Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής της προμήθειας «πλαστικών γλαστρών εξωτερικού χώρου»- Συγκρότηση επιτροπής παραλαβής της προμήθειας «δυο ανελκυστήρων αποστράγγισης για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων»- Έγκριση Απολογισμού έτους 2014 Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Διδυμοτείχου- Έγκριση Απολογισμού έτους 2014 Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Διδυμοτείχου- Ίδρυση Τμήματος Ένταξης στο 2ο Δ/Σ Διδυμοτείχου- Επί αιτήσεων Δημοτών και Φορέων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ράντζογλου Τριανταφυλλιά του Ιωάννη σύζυγος Γεωργίου απεβίωσε στις 05/07/2015, Τζαφέρη Άννα του Ντουμίτρου σύζυγος Κλήμη απεβίωσε στις 05/07/2015, μαργαριτίδης Χ'ράλαμπος του Αθανασίου Χήρος Κανελλιάς απεβίωσε στις 06/07/2015, Καραγιβαννάκης του Σταύρου σύζυγος Βάιας απεβίωσε στις 08/07/2015, Θεοδώρου Κωνσταντίνος του Δημητρίου σύζυγος Αποστολιάς απεβίωσε στις 09/07/2015, Σκουλούδης Ιωάννης του Γεωργίου χήρος Ραλλής απεβίωσε στις 10/07/2015, Καραμπασάκη Ελευθερία του Αθανασίου σύζυγος Βασιλείου απεβίωσε στις 10/07/2015, Παρόγλου Σταύρος του Χρήστου χήρος Χρυσής απεβίωσε στις 11/07/2015, Λουκιανίδης Παναγιώτης του Σεφάνου σύζυγος Ζωγράφω απεβίωσε στις 12/07/2015, Παγωνάκη Μάρθα του Αδάμ χήρα Σεφάνου απεβίωσε στις 13/07/2015, Ιατρίδης Ευάγγελος του Βασιλείου χήρος Θεοπούλας απεβίωσε στις 16/07/2015, Κατ-

ρίδου Χρυσή του Νικολάου σύζυγος Παναγιώτη απεβίωσε στις 18/07/2015, Στεργάτου Αθανασία του Ευθυμίου σύζυγος Σταύρου απεβίωσε στις 21/07/2015, Φόρτζας Αντώνιος του αθανασίου σύζυγος Ελένης απεβίωσε στις 22/07/2015, Παπαδούδης Βαϊτσής του Χρήστου χήρος αναστασίας απεβίωσε στις 22/07/2015

ΓΕΝΝΗΣΗΣ

Ομέρογλου άρρεν του Τζενγκίς και της Κιανιγίε γεννήθηκε στις 26/06/2015, Τσακίριδη θήλυ του Σταύρου και της Δήμητρας γεννήθηκε στις 26/06/2015, Παρούση θήλυ του Λυμπερη και της Άννας γεννήθηκε στις 01/07/2015, Τσούτσης άρρεν του Πέτρου και της Σουζάνας γεννήθηκε στις 01/07/2015, Τζόρτα Χουσεϊν άρρεν του Αμέτ και της Σεβγί γεννήθηκε στις 03/07/2015, Γκροζούδης άρρεν του Δήμου και της Χρυσούλας γεννήθηκε στις 04/07/2015, Πετρόπουλος άρρεν του Γεωργίου και της Θεόκλειας γεννήθηκε στις 03/07/2015, Πετρά θήλυ του Βασιλείου και της Αναστασίας γεννήθηκε στις 03/07/2015, Ευθυμίου θήλυ του Δημητρίου και της Αλεξάνδρας γεννήθηκε στις 04/07/2015, Δερμεντζόγλου θήλυ του Χρήστου και της Αγγελικής γεννήθηκε στις 05/07/2015, Βελλήογλου θήλυ της Γκιουνάι γεννήθηκε στις 02/07/2015, Σκαρλατίδης άρρεν του Αλεξάνδρου και της Ευμορφίας γεννήθηκε στις 10/07/2015, Πάλλας άρρεν του Ζήση και της Σουλτάνας γεννήθηκε στις 11/07/2015, Βελλήογλου άρρεν του Ασήρ και της Καντέρ γεννήθηκε στις 10/07/2015, Σίμος άρρεν του Σωτηρίου και της Άννας γεννήθηκε στις

13/07/2015, Τσελιγκίρ άρρεν του Αλή και της Ζεχρά γεννήθηκε στις 08/07/2015, Κιτσικούδης άρρεν του Χρυσοβαλάντη και της Πετρούλας γεννήθηκε στις 13/07/2015, Βουλγαρίδη θήλυ του Νικολάου και της Φωτεινής γεννήθηκε στις 13/07/2015, Χατζή Σαλή άρρεν του Χασάν και της Εμινέ γεννήθηκε στις 15/07/2015, Πετρόπουλος άρρεν του Βασιλείου και της Ειρήνης γεννήθηκε στις 14/07/2015, Βλαδενίδη θήλυ του Αχιλλέα και της Αικατερίνης γεννήθηκε στις 15/07/2015, Κιουτσίκη θήλυ του Χρήστου και της Μαρίας γεννήθηκε στις 16/07/2015, Χατζημικαήλ άρρεν του Αριστοτέλη και της Αθηνάς γεννήθηκε στις 16/07/2015, Αθανασοπούλου θήλυ του Ανδρέα και της Ευγενίας γεννήθηκε στις 18/07/2015, Χασάνογλου άρρεν του Μουράτ και της Ζεϊνέπ γεννήθηκε στις 16/07/2015, Κιουτσούκ θήλυ του Μεμέτ και της Μεριέμ γεννήθηκε στις 15/07/2015, Μπούρη θήλυ του Αποστόλου και της Βασιλικής γεννήθηκε στις 15/07/2015, Φουντουκίδης άρρεν του Ρουσλάν και της Γεωργίας γεννήθηκε στις 20/07/2015, Νάνος άρρεν του Αθανασίου και της Λεμονιάς γεννήθηκε στις 20/07/2015, Πούσκας άρρεν του Γρηγορίου και της Μαρίας γεννήθηκε στις 17/07/2015

ΓΑΜΟΙ

Ματζήρ Ορχάν του χασάν και Μπετσακσκή Ραϊφέ του Ενόλ τέλεσαν γάμος στις 07/07/2015, Πανασμακίδης Βασίλειος του Αθανασίου και Πασχαλίδου Ελένη του Χρήστου τέλεσαν γάμο στις 20/07/2015, Κυριακάκης Αθανάσιος του Γεωργίου και Παπαδάκη Αλεξάνδρα του άστρου τέλεσαν γάμο στις 18/07/2015.

Ευχαριστήριο

«Φύλλο Ιούλιος 2015»

Ευχαριστούμε τους, Ελένη Ανδρικάκη, Θεόφιλο Γουδουσάκη, Παντελή Αθανασιάδη, Πασχάλη Λιγούδη, Βίκυ Γκαρούδη, Δέσποινα Σπανούδη, Χρήστο Κισσούδη, Χριστίνα Ζιαγάκη, Ελένη Τσελεμπίδου, Αναστασία Καρυπίδου, Μανόλη Βαρβούνη, Κυριάκο Μωυσίδη και το didymoteicho.net για την βοήθεια τους στην έκδοση του Φύλλου Ιούλιος 2015.

Σας ευχαριστούμε θερμά,
Δημήτρης Δεντσιδης
6972715239
didymonea@gmail.com

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Ιδιοκτήτης:
ΔΗΜΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Εκδότης - Διευθυντής
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ
Δήμαρχος

Διεύθυνση:
Β.Γεωργίου & Ορφώως
Τ.Κ 68300 – Διδυμότειχο
Τηλ.: 25533 50602
e-mail: didymonea@gmail.com

Σ.Σ: Κείμενα, δημοσιευμένα ή μη
δεν επιστρέφονται. Ενωπόγραφα
κείμενα δεν εκφράζουν υποχρεω-
τικά τη θέση της εφημερίδας.

Η φωτογραφία του μήνα



ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Υπεύθυνος έκδοσης
Παρασκευάς Πατσουρίδης
Δήμαρχος Διδυμοτείχου

Συντακτική ομάδα:

Τοπαλούδης Ιωάννης
Αντιδήμαρχος
Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
Κελεσιδης Αναστάσιος
Δημοτικός Σύμβουλος
Δεντσιδης Δημήτριος
Επικοινωνία
Εφημερίδα Δήμου Διδυμοτείχου
Β.Γεωργίου & Ορφώως
Τ.Κ 68300 – Διδυμότειχο
Τηλ.: 25533 50602
E-mail: didymonea@gmail.com

Youtube: <http://www.youtube.com/DimosDidymoteichou>

Twitter: <https://twitter.com/Didymoteicho>

Facebook: <http://facebook.com/Didymoteicho>

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Όσοι Δημότες, Φορείς
και Σύλλογοι της
περιοχής επιθυμούν
να ενημερώνουν τους
δημότες μας για τις
δραστηριότητες τους
μέσα από την
εφημερίδα του Δήμου
Διδυμοτείχου,
παρακαλούνται να
αποστέλλουν σχετικό
Δελτίο Τύπου στην
ηλεκτρονική μας
διεύθυνση didymonea@
gmail.com ή να επικοινωνούν
με τον κο Δημήτρη
Δεντσιδη στο κινητό τη-
λέφωνο 6972715239.

Τοπικά σχέδια διαχείρισης απορριμμάτων

Αποκεντρωμένη διαχείριση με διαλογή στην πηγή

(Δέσποινα Σπανούδη χημικός μηχανικός-περιβαλλοντολόγος. Εισήγηση στο διεθνές συνέδριο "Βιώσιμη, οικολογική, οικονομική διαχείριση των απορριμμάτων στην Αττική", ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ – Ε.Δ.Σ.Ν.Α., 12-14 Φεβρουαρίου 2015. Αμφιθέατρο Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού)

Ένα δημόσιο αγαθό με αξία: Μέσα στη δύνη της κρίσης και τη γενικευμένη εκποίηση, λίγοι παρατήρησαν ότι τα σκουπίδια μας, όπως και αλλά δημόσια αγαθά μπήκαν στο στόχαστρο εθνικών και υπερεθνικών εργολάβων και ομίλων. Ακόμη πιο λίγοι συνειδητοποιούν ότι τα σκουπίδια είναι υλικά για τα οποία πληρώνουμε τέσσερις φορές: 1. πληρώνουμε όταν τα αγοράζουμε, 2. πληρώνουμε επιπλέον μέσα στην τιμή αγοράς τους για να ανακυκλωθούν, 3. ξαναπληρώνουμε στον Δήμο ένα κόστος ανακύκλωσης μέσω των δημοτικών τελών, 4. και τελικά επειδή ανακύκλωση δεν γίνεται ή γίνεται με πολύ χαμηλά ποσοστά, πληρώνουμε για μια ακόμη φορά για να τα πετάξουμε όλα μαζί. Από το 2001 που ξεκίνησαν τα συστήματα ανακύκλωσης, τα στοιχεία που αφορούν τα τέλη που εισπράττονται, τα ποσά που αποδίδονται και τα ποσοστά της ανακύκλωσης, παραμένουν αμφίβολα. Έτσι εν τέλει, όχι μόνο σπαταλάμε πολύτιμους φυσικούς πόρους, αλλά δημιουργούμε και σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Θεωρητικά, η νομοθεσία αναγνωρίζει αυτή την αξία. Όπως ξέρουμε σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή και με την ελληνική νομοθεσία τα σκουπίδια πρέπει να αξιοποιηθούν ώστε να εξοικονομήσουμε πρώτες ύλες και ενέργεια. Ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία (ν. 4042/2012) η οδηγία 2008/98/ΕΚ, που έχει στον πυρήνα της τη βασική «δέσμευση» της ιεράρχησης στη διαχείριση των απορριμμάτων, που όλοι επικαλούνται: πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση, απόρριψη.

Όμως υπάρχουν βασικές προϋποθέσεις που συχνά «ξεχνιούνται»:

1η προϋπόθεση είναι η προδιαλογή των υλικών δηλαδή να τα έχουμε χωρίσει από την ώρα που τα παράγουμε. Μαγική λύση, ώστε να ανακατεύουμε μπαταρίες, φάρμακα, μπογιές και καθαριστικά, μαζί με φλούδες, χαρτιά, κονσέρβες και μπουκάλια και στη συνέχεια να παίρνουμε καθαρά υλικά, δεν υπάρχει. 2η είναι ο ενιαίος σχεδιασμός και η υποστήριξη από την Πολιτεία για να εφαρμοστεί ευρέως το πρόγραμμα πρόληψης και ανακύκλωσης. Χρειάζονται χρηματοδοτήσεις, διευκόλυνση των Δήμων και των πολιτών, κίνητρα. Τέλος η 3η αφορά την ανάγκη να υπάρχουν συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι με χρονοδιάγραμμα για να επιβεβαιωθεί ότι πράγματι σχεδιάζουμε το μεγαλύτερο μέρος να προλαμβάνεται – ανακυκλώνεται και ότι προβλέπουμε ένα ολόενα και μικρότερο μέρος να μένει για τελική διάθεση. Στην πράξη αποδεικνύονται οι προθέσεις. Αντί για τα προηγούμενα, τα τελευταία χρόνια προωθείται μια λύση που στα λόγια υιοθετεί αυτή την ιεράρχηση και στην πράξη την ακυρώνει. Σχεδιάστηκαν κεντρικές μονάδες, που θα υποδέχονταν το σύνολο σχεδόν των απορριμμάτων σε σύμμεκτη μορφή και τα «παραγόμενα» υλικά θα ήταν «κατάλληλα» είτε για ταφή, είτε για καύση. Μονάδες σύνθετες, πολύ ακριβές τόσο στην κατασκευή όσο και στη λειτουργία. Για να τροφοδοτούνται αυτές οι μονάδες σχεδιάστηκαν και αντίστοιχοι σταθμοί μεταφόρτωσης όπου τα σκουπίδια συνθλίβονται



και συμπιέζονται για να μεταφέρονται μακριά. Το αποτέλεσμα θα είναι: αύξηση του κόστους, ακύρωση της ανακύκλωσης και κίνδυνοι για το περιβάλλον στην καλύτερη περίπτωση. Σήμερα η Πολιτεία δηλώνει ότι επιθυμεί να προωθήσει ένα εναλλακτικό μοντέλο διαχείρισης.

Τι περιλαμβάνει ένα τοπικό σχέδιο αποκεντρωμένης διαχείρισης:

Διαλογή στην πηγή, σε επίπεδο δήμου, που κυρίως αφορά:

1. Ένα δίκτυο κάδων προδιαλεγμένων υλικών, με διακριτά ρεύματα και ειδική πρόβλεψη για την ξεχωριστή συλλογή των αποβλήτων κήπου (κλαδέματα κλπ). 2. ένα δίκτυο «πράσινων σημείων», για τη συγκέντρωση υλικών που δεν κατευθύνονται στους κάδους (ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, μπαταρίες, ελαστικά, ογκώδη αντικείμενα, συγκεντρωμένες ποσότητες κλπ.), την συγκέντρωση υλικών ανακύκλωσης και την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης – ανταλλαγής υλικών όπως ρουχισμού, επίπλων και παλαιών αντικειμένων κλπ. 3. ένα σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς δηλαδή τα αναγκαία οχήματα, τους χώρους στάθμευσης και τους σταθμούς μεταφόρτωσης με την πρόβλεψη ότι σταδιακά θα μειώνεται η ανάγκη για μεταφόρτωση και μεταφορά σύμμεκτων απορριμμάτων. Δράσεις υποκίνησης της συμμετοχής των πολιτών: 1. δράσεις δημόσιας διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του τοπικού σχεδίου όπως μέσω ανοιχτών εκδηλώσεων, συσκέψεων με κοινωνικούς φορείς, ερωτηματολογίων, συνεισέσεων, συγκρότησης ομάδων. 2. δράσεις ενημέρωσης των πολιτών, των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων για την πρόληψη της παραγωγής απορριμμάτων και τον τρόπο διαχείρισης των ειδικών αποβλήτων, ενδεικτικά στη μείωση χρήσης πλαστικής σακούλας και των συσκευασιών, στην διακριτή διαχείριση για τις μπαταρίες, τα ιατροφαρμακευτικά, τα απόβλητα κρεοπωλείων και ιχθυοπωλείων, τα τηγανέλαια κλπ. 3. δράσεις υποκίνησης, ενημέρωσης,

ευαισθητοποίησης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τη διαλογή στην πηγή, την ανακύκλωση και την κομποστοποίηση, με συντελέσεις στις γειτονιές, εκδηλώσεις, ενημερώσεις σε συλλόγους, σχολεία, ΚΑΠΗ κλπ, συμμετοχή εθελοντών, ανακοινώσεις και μηνύματα, διανομή κάδων κλπ. 2. Κομποστοποίηση - διαλογή - διαχωρισμός σε επίπεδο δήμου ή ομάδας δήμων που περιλαμβάνουν κυρίως: 1. Χώρους υποδοχής και διαλογής των κάδων ανακυκλώσιμων με την πρόβλεψη ότι το υπόλειμμα δηλαδή τα ανεπιθύμητα υλικά στους κάδους των ανακυκλώσιμων θα μειώνεται σταδιακά όσο αυξάνονται τα διακριτά ρεύματα. 2. Μονάδες διαχείρισης βιοαποβλήτων για την κομποστοποίηση των προδιαλεγμένων οργανικών τη συσκευασία και τη διάθεση του παραγόμενου κόμποστ. 3. Αποκεντρωμένες μονάδες μηχανικής διαλογής των σύμμεκτων που εξακολουθούν να συλλέγονται στους πράσινους κάδους με πρόβλεψη στη διαστασιολόγηση ότι οι ποσότητες των σύμμεκτων σταδιακά θα μειώνονται. 4. Εργαστήρια ανάκτησης ανταλλακτικών, επισκευής-ανακατασκευής υλικών.

Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να ασκούνται σε διακριτούς χώρους ή να περιλαμβάνονται σε μια Αποκεντρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΑΕΔΑ). Τέλος μπορεί να εξεταστεί και εγκατάσταση επεξεργασίας αδρανών και υλικών κατεδάφισης, εφόσον εξασφαλίζεται ο αναγκαίος χώρος.

1. Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων: Οι ΧΥΤΥ, στο πλαίσιο μιας εκτεταμένης εφαρμογής της λογικής της αποκεντρωμένης διαχείρισης θα είναι μικρότερου μεγέθους, θα υποδέχονται ολόενα και πιο «αδρανή» υπολείμματα και συνεπώς θα έχουν μικρότερη περιβαλλοντική όχληση. Με δεδομένο ότι το ποσοστό των απορριμμάτων που δεν μπορεί να ανακτηθεί είναι λιγότερο από το 5% του συνόλου, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια μείωσης των αναγκών υγειονομικής ταφής. Διευκολύνεται έτσι, η επιλογή νέων χώρων τελικής διάθεσης. Η αξιοπιστία και ο καλός σχεδιασμός των σταδίων της ανακύκλωσης, θα αποτελέσει κριτήριο και για την αποδοχή των χωροθετήσεων ΧΥΤΥ, που θα περιληφθούν στην αναθε-

ώρηση του ΠΕΣΔΑ και θα προκύψουν ως προϊόν μελέτης και διαβούλευσης.

Ποιες είναι οι βασικές παράμετροι σχεδιασμού:

1. Η καταγραφή των ποσοτήτων στερεών αποβλήτων που παράγονται σήμερα και η ποιοτική τους ανάλυση. 2. Η περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης με χαρτογράφηση που θα περιλαμβάνει τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (πλατείες, κοινόχρηστοι χώροι, χώροι άθλησης), τους μεγάλους παραγωγούς (αγορές, χώροι εστίασης, τουριστικές μονάδες, Πανεπιστήμια, δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία, τράπεζες), τους παραγωγούς ειδικών και επικινδύνων αποβλήτων (νοσοκομεία, ιατρικά κέντρα, βιοτεχνίες-βιομηχανίες, συνεργεία). 3. Η καταγραφή του ανθρωπίνου δυναμικού και της οργάνωσης της υπηρεσίας που εμπλέκεται. 4. Η καταγραφή των ιδιαίτερων προβλημάτων που πρέπει να επιλυθούν. 5. Η εκτίμηση της εξέλιξης των αναγκών σε βάθος τουλάχιστον 5/ετίας. 6. Η επιλογή των επιθυμητών δράσεων και των στόχων που πρέπει να αυτές να επιτύχουν σε βάθος τουλάχιστον 5/ετίας. Η περιγραφή των εναλλακτικών και της βέλτιστης λύσης. 7. Η καταγραφή των αναγκαίων μελετών συμπεριλαμβανομένων και των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. 8. Η συνεργασία με την περιφέρεια, τα αρμόδια Υπουργεία και τους εμπλεκόμενους φορείς. 9. Οι διαδημοτικές συνεργασίες και η συνεργασία με τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦοΔΣΑ). 10. Η κοστολόγηση όλων δράσεων διαχείρισης, η εκτίμηση των εσόδων και η πρόβλεψη της χρηματοδότησης τόσο των παγίων όσο και των λειτουργικών δαπανών. Η σύγκριση με το σημερινό κόστος διαχείρισης. 11. Το σύστημα ενημέρωσης- παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης του τοπικού σχεδίου διαχείρισης.

Δεν πρόκειται για καινοτομία: πρόκειται για κοινή λογική

Συνοψίζοντας, τα τοπικά σχέδια: 1. Μπορούν να εφαρμοστούν ταχύτερα από οποιαδήποτε άλλη μέθοδο διαχείρισης γιατί απαιτούν απλά μέσα και εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας. 2. Είναι εντάσεως εργασίας και μπορούν να συμβάλλουν άμεσα στην μείωση της ανεργίας. 3. Μπορούν να υποστηρίξουν συμπληρωματικά επαγγέλματα στην επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών, στην ενημέρωση και την διάδοση κλπ. 4. Έχουν το χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας και εξασφαλίζουν τα χαμηλότερα δημοτικά τέλη. 5. Είναι η ασφαλέστερη περιβαλλοντική λύση και η ενεργειακά αποδοτικότερη αφού εξοικονομεί τα μεγαλύτερα ποσοστά ενέργειας. 6. Ενεργοποιούν και ευαισθητοποιούν τους πολίτες αφού απαιτούν τη συμμετοχή τους. 7. Έτσι επιτυγχάνονται ευρύτεροι στόχοι περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και συμμετοχής. 8. Εξασφαλίζουν τον καλύτερο κοινωνικό έλεγχο του κυκλώματος διαχείρισης των απορριμμάτων και την αντιμετώπιση φαινομένων παράνομης διάθεσης. Η πρόταση της αποκεντρωμένης διαχείρισης με διαλογή στην πηγή, δεν προωθήθηκε τα προηγούμενα χρόνια, γιατί δεν παράγει κέρδη για τους μεγάλους ομίλους που διαγκωνίζονται γύρω από το σίγουρο κέρδη των σκουπιδιών. Έτσι σήμερα έχει δημιουργηθεί ο σοβαρός κίνδυνος να υιοθετηθούν πρακτικές και μέθοδοι ακριβές, αναποτελεσματικές και επικίνδυνες.

Δημοψήφισμα ΟΧΙ

Το Ελληνικό δημοψήφισμα του 2015 προκηρύχθηκε στις 28 Ιουνίου του 2015 (ΦΕΚ Α' 63) και διεξήχθη στις 5 Ιουλίου. Ως ερώτημα είχε αν πρέπει να γίνει αποδεκτό το σχέδιο συμφωνίας των τριών θεσμών, Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.), Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.) και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Δ.Ν.Τ.) η οποία προτάθηκε στις 25 Ιουνίου 2015 και ως αποτέλεσμα είχε την απόρριψη της πρότασης του σχεδίου συμφωνίας με ποσοστό 61,3%. Με ενσωματωμένο το 100% των εκλογικών τμημάτων της επικράτειας το ΟΧΙ συγκέντρωσε ποσοστό 61,31% και 3.558.450 σταυρούς, ενώ το ΝΑΙ 38,69% και 2.245.537 σταυρούς. Η συμμετοχή έφτασε το 62,50% και η αποχή στο 37,50%. Ψήφισαν 6.161.140 πολίτες. Βρέθηκαν 5.803.987 έγκυρα ψηφοδέλτια (ποσοστό 94,20%), 310.812 άκυρα (ποσοστό 5,04%) και 46.341 λευκά ψηφοδέλτια (ποσοστό 0,75%).

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
της 5ης Ιουλίου 2015

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΟ ΕΥΡΟΓΡΟΥΠ ΤΗΣ 25.06.2015 ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΥΟ ΜΕΡΗ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΚΡΟΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΙΑΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥΣ:

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΠΤΑΦΟ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «REFORMS FOR THE COMPLETION OF THE CURRENT PROGRAM AND BEYOND» («ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΝ ΑΥΤΟΥ») ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ «PRELIMINARY DEBT SUSTAINABILITY ANALYSIS» («ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΧΡΕΟΥΣ»).

ΔΕΝ ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ/ **ΟΧΙ** ☐

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ/ **ΝΑΙ** ☐



Συνθήκη της Λωζάνης 24 Ιουλίου 1923

Η Συνθήκη της Λωζάνης (24 Ιουλίου 1923) επισφράγισε με οδυνηρό τρόπο τη Μικρασιατική Καταστροφή και, ταυτόχρονα, το τέλος της ελληνικής πολεμικής περιπέτειας που είχε ξεκινήσει με τους Βαλκανικούς Πολέμους το 1912.

Η Ανατολική Θράκη, η Ιμβρος, η Τένεδος και η ζώνη της Σμύρνης παραχωρήθηκαν στην Τουρκία, ενώ αποφασίστηκε η υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Από την ανταλλαγή εξαιρέθηκαν οι μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης, οι ελληνορθόδοξοι της Κωνσταντινούπολης, της Ιμβρου και της Τενέδου, και οι μουσουλμάνοι «αλβανικής καταγωγής» που ήταν εγκατεστημένοι κυρίως στην Ηπειρο (Τσαμουριά) καθώς και οι ελληνορθόδοξοι Αραβες της Κιλικίας. Στην ουσία, η ανταλλαγή των πληθυσμών βάσει της Συνθήκης της Λωζάνης σηματοδότησε την οριστική μετάβαση από την πολυεθνική και πολυθρησκευτική Αυτοκρατορία στα ομοιογενή εθνικά κράτη.

Κατάργησε την Συνθήκη των Σεβρών που δεν είχε γίνει αποδεκτή από την νέα κυβέρνηση της Τουρκίας που διαδέχθηκε τον Σουλτάνο της Κωνσταντινούπολης.

Μετά την εκδίωξη από την Μικρά Ασία του Ελληνικού στρατού από τον Τουρκικό υπό την ηγεσία του Κεμάλ Ατατούρκ, εμφανίστηκε η ανάγκη για αναπροσαρμογή της συνθήκης των Σεβρών. Στις 20 Οκτωβρίου 1922 ξεκίνησε το συνέδριο που διακόπηκε μετά από έντονες διαμάχες στις 4 Φεβρουαρίου 1923 για να ξαναρχίσει στις 23 Απριλίου. Το τελικό κείμενο υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου μετά από 7,5 μήνες διαβουλεύσεων. Η Τουρκία ανέκτησε την Ανατολική Θράκη, κάποια νησιά του Αιγαίου, συγκεκριμένα την Ίμβρο και την Τένεδο, μια λωρίδα γης κατά μήκος των συνόρων με την Συρία, την περιοχή της Σμύρνης και της Διεθνοποιημένης Ζώνης των Στενών η οποία όμως θα έμενε αποστρατικοποιημένη και αντικείμενο νέας διεθνούς διάσκεψης.

Παραχώρησε τα Δωδεκάνησα στην Ιταλία, όπως προέβλεπε και η συνθήκη των Σεβρών, αλλά χωρίς πρόβλεψη για δυνατότητα αυτοδιάθεσης. Ανέκτησε πλήρη κυριαρχικά δικαιώματα σε όλη της επικράτεια και απέκτησε δικαιώματα στρατιωτικών εγκαταστάσεων σε όλη την επικράτεια της εκτός της ζώνης των στενών. Η Ελλάδα υποχρεώθηκε να πληρώσει σε είδος (ελλείψει χρημάτων) τις πολεμικές επανορθώσεις. Η αποπληρωμή έγινε με επέκταση των τουρκικών εδαφών της Ανατολικής Θράκης πέρα από τα όρια της συμφωνίας. Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος παραχωρήθηκαν στην Τουρκία με τον όρο ότι θα διοικούσαν με ευνοϊκούς όρους για τους Έλληνες.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έχασε την ιδιότητα του Εθνάρχη και το Πατριαρχείο τέθηκε υπό ειδικό διεθνές νομικό καθεστώς. Σε αντάλλαγμα, η Τουρκία παραιτήθηκε από όλες τις διεκδικήσεις για τις παλιές περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας εκτός των συνόρων της και εγγυήθηκε τα δικαιώματα των μειονοτήτων στην Τουρκία. Με ξεχωριστή συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας αποφασίστηκε η υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών από τις δύο χώρες και η αποστρατικοποίηση κάποιων νησιών του Αιγαίου.

Η ανταλλαγή μειονοτήτων που πραγματοποιήθηκε προκάλεσε μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμών. Μετακινήθηκαν από τη Μικρά Ασία στην Ελλάδα 1.650.000 Τούρκοι υπήκοοι, χριστιανικού θρησκευματος και από την Ελλάδα στην Τουρκία 670.000 Έλληνες υπήκοοι, μουσουλμανικού θρησκευματος. Η θρησκεία και όχι η ράτσα αποτέλεσε το βασικό κριτήριο για την ανταλλαγή. Σύμφωνα με το άρθρο 2β της συνθήκης χρησιμοποιήθηκε ο όρος Μουσουλμάνοι και όχι Τούρκοι.

Αυτό οφείλεται στο ότι κατά την οθωμανική αυτοκρατορία η θρησκεία μετρούσε πολύ περισσότερο από ότι η εθνικότητα και από την άλλη πλευρά η Τουρκία ήθελε όλοι οι μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης να παραμείνουν. Στα Βαλκάνια χρησιμοποιείται ο όρος Τούρκος αρκετές φορές ως συνώνυμο με τον μουσουλμάνο επειδή στο σύστημα των Οθωμανικών μιλέτ (ήταν κύριο στοιχείο στην διοίκηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας) όλοι οι μουσουλμάνοι ανήκαν σε μια ενιαία κοινότητα.

Μεταξύ των ανταλλάξιμων περιλαμβάνονταν επίσης οι Έλληνες του Πόντου, αλλά και τουρκόφωνοι Έλληνες, όπως τουρκόφωνοι Πόντιοι και Καραμανλήδες, καθώς και ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι, όπως οι Βαλαάδες της Δυτικής Μακεδονίας. Μαζί με τους Έλληνες, πέρασε στην Ελλάδα και αριθμός Αρμενίων και Συροκαλαίων. Εξαιρέθηκαν από την ανταλλαγή οι Έλληνες κάτοικοι της νομαρχίας της Κωνσταντινούπολης (οι 125.000 μόνιμοι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης, των Πριγκιπωνήσων και των περικώρων, οι οποίοι ήταν εγκατεστημένοι πριν από τις 30 Οκτωβρίου 1918) και οι κάτοικοι της Ίμβρου και της Τενέδου (6.000 κάτοικοι), ενώ στην Ελλάδα παρέμειναν 110.000 Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης.

Διαγωνισμός

“Ο Άγιος Αυτοκράτωρ Ιωάννης Βατάτζης και το Ποθούμενο της Ρωμιοσύνης”

Τα έργα, που θα συμμετάσχουν, θα πρέπει να αναφέρονται στο πρόσωπο, την περίοδο, το έργο και το όραμα του Αγίου Αυτοκράτορος Ιωάννη Βατάτζη, ο οποίος μετά την καταστροφή της άλωσης του 1204 έβαλε τις βάσεις και ενέπνευσε το κατατρεγμένο Γένος για την επιστροφή στην Πόλη των Ονείρων μας, στην Βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι ομιλούντες την ελληνική γλώσσα ανεξαιρέτως λοιπών στοιχείων. Η έκταση των έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 2500 λέξεις (περίπου πέντε σελίδες). Οι υποψήφιοι μπορούν να συμμετέχουν με ένα μόνο διήγημα, το οποίο να μην έχει δημοσιευθεί ποτέ σε οποιοδήποτε επίσημο έντυπο (βιβλίο-εφημερίδα-περιοδικό). Τα έργα υποβάλλονται σε τρία (3) δακτυλογραφημένα αντίτυπα, με ψευδώνυμο στο κάτω δεξιά μέρος της σελίδας και θα υποβάλλονται σε κλειστό φάκελο, απαραίτητως με ψευδώνυμο. Εντός του ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ θα πρέπει να βρίσκεται και ένας άλλος φάκελος ΕΡΜΗΤΙΚΑ ΚΛΕΙΣΤΟΣ μέσα στον οποίο θα βρίσκεται το πραγματικό όνομα και τα λοιπά στοιχεία του διαγωνιζομένου (διεύθυνση, πόλη, τηλέφωνο), ενώ εξωτερικά αυτού θα αναγράφεται το ψευδώνυμο, και ο οποίος θα αποσφραγιστεί μετά τη αξιολόγηση-κρίση.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται το απόρρητο και το αδιάβλητο του διαγωνισμού. Έργα, στα οποία δεν διασφαλίζεται η ανωνυμία του διαγωνιζόμενου, θα αποκλείονται εξ αρχής. Τα διαγωνιζόμενα έργα πρέπει να αποσταλούν στη Διεύθυνση: Φρυγίας 6, Χανιά – Κρήτης, Τ.Κ 73300, υπόψην του Νικολακάκη Νεκταρίου και με την ένδειξη: «Για τον Λογοτεχνικό Διαγωνισμό».

Η κρίση των έργων θα γίνει από: Χριστοδουλάκη Νικόλαο, Θεολόγο – συγγραφέα, Αθανασάκη - Γριβάκη Ευγενία, Φιλολόγο, Χαλιάσου Κωνσταντίνα, Φιλολόγο, δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας, Κουλιέρη Ευτυχία, Απόφοιτο τμ. Ιστορίας - Αρχαιολογίας, Μ. Ed. Ειδικής Εκπαίδευσης. Ο διαγωνισμός θα διαρκέσει από την 1η Ιουλίου 2015 έως και την 1η Οκτωβρίου 2015 (σφραγίδα ταχυδρομείου). Ο πρώτος νικητής θα κερδίσει ένα ταξίδι στην Κωνσταντινούπολη και μία τιμητική πλακέτα. Στους συμμετέχοντες, που θα καταλάβουν την 2η, 3η, 4η και 5η θέση, θα απονεμηθούν τιμητικές πλακέτες και θα δωρισθούν βιβλία. Όλοι οι συμμετέχοντες του διαγωνισμού θα λάβουν τιμητικό έπαινο ως επιβράβευση για την συμμετοχή τους. Η ανακοίνωση και απονομή των νικητών θα γίνει στο Διδυμότειχο στα Βατάτζεια, στην εορτή του Αγίου Αυτοκράτορος Ιωάννη Βατάτζη, στις αρχές Νοεμβρίου, σε τιμητική εκδήλωση, που θα ανακοινωθεί κατά την λήξη της συμμετοχής στον διαγωνισμό. Για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινήσεις στο email του Συλλόγου: sfa.cryptochristian@gmail.com.



Από άγνωστη αιτία πυρκαγιά εκδηλώθηκε την Κυριακή 19 Ιουλίου, στον σκουπιδότοπο του Διδυμοτείχου. Η φωτιά περιόριστηκε στα όρια του σκουπιδότοπου και δεν προκάλεσε ζημιές σε άλλες εκτάσεις, ενώ οι φλόγες έκαigan σε συγκεκριμένα μόνο σημεία των 10 στρεμμάτων του σκουπιδότοπου, καθώς, τόσο η περιμετρική όσο και οι πέντε εσωτερικές αντιπυρικές ζώνες δεν επέτρεψαν την ανεξέλεγκτη εξάπλωσή της. Τα αίτια εκδήλωσης της φωτιάς παραμένουν άγνωστα, προκαλεί εντύπωση, πάντως, το γεγονός ότι η φωτιά ξεκίνησε λίγη ώρα μετά τη λήξη της βάρδιας του φύλακα. Στο σημείο βρέθηκαν δύο οχήματα της Πυροσβεστικής από το Διδυμότειχο και ένα ακόμη κλήθηκε επικουρικά από την Ορεστιάδα, ωστόσο δεν χρειάστηκε η επέμβασή τους, καθώς η κατάσβεση έγινε με παρεμβάσεις επικωματώσεων, από τις υπηρεσίες του δήμου.

Δυο λόγια για τις διοξίνες:

Οι διοξίνες είναι μια κατηγορία 75 ου-

σιών που περιέχουν χλώριο και δρουν ως ισχυρές "περιβαλλοντικές ορμόνες". Όπως και οι φυσικές ορμόνες, οι διοξίνες μπορούν να διαπεράσουν τη μεμβράνη των κυττάρων και να αλλάξουν τη δράση των γονιδίων που ρυθμίζουν τη διαδικασία της ανάπτυξης. Ακόμη και απειροελάχιστες συγκεντρώσεις διοξινών μπορούν να επηρεάσουν το ανοσοποιητικό και νευρικό σύστημα των οργανισμών. Σύμφωνα με τους επιστήμονες, η καύση πλαστικών μπορεί να προκαλέσει την έκλυση τοξικών αερίων, καθώς όπως είναι γνωστό, η ανεξέλεγκτη καύση PVC προκαλεί εκπομπές διοξινών που είναι καρκινογόνες. Πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι η καύση πλαστικών σε υπαίθριο ή στεγασμένο χώρο απαγορεύεται αυστηρά, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 1, της ΚΥΑ 11535/93 (ΦΕΚ 328 Β).



Σκουπιδότοπος-Πυρκαγιά

Διεξαγωγή συνεδρίου Κοινωνική οικονομία

Την Δευτέρα 27 Ιουλίου στις 13:00 στο Αμφιθέατρο του Δήμου Διδυμοτείχου, πραγματοποιήθηκε συνέδριο με το θέμα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Κοιν.Σ.Επ)».

Η εκδήλωση περιελάμβανε ολοκληρωμένη ενημέρωση πάνω στο επίκαιρο θέμα των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, επιχειρήσεις δηλαδή που αποσκοπούν στην προαγωγή του τοπικού και συλλογικού συμφέροντος, στην προώθηση της απασχόλησης, στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής ή περιφερειακής ανάπτυξης, στην παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού – προνοιακού χαρακτήρα. Η εκδήλωση άνοιξε με τον χαιρετισμό του Δημάρχου Διδυμοτείχου και Πρόεδρου της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ», κ. Πατσουρίδη Παρασκευά και της Βουλευτή Ν. Έβρου κ. Γκαρά Νατάσα. Στη συνέχεια ο κ. Ποσειδώνος Κωνσταντίνος, Οικονομολόγος και Επιστημονικός Σύμβου-



λος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ανέπτυξε το θέμα «Οδηγός για τις Κοινωνικές Συνεταιρικές Επιχειρήσεις». Δεύτερος εισηγητής ήταν ο κ. Σκερλετόπουλος Λεωνίδας, ACBussinescoach και Συνιδρυτής της TheNest Ελλ. Κέντρο Κοιν. Επιχειρηματικότητας, ο οποίος παρουσίασε εισήγηση με θέμα «Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Η κοινωνική καινοτομία για κοινωνική αλλαγή» και τρίτος εισηγητής ήταν ο κ. Παπαδόπουλος Γρηγόρης, Πρόεδρος της υπό ίδρυση Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Λαγυνών Έβρου, ο οποίος παρουσίασε τις «Κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης, η περίπτωση των Λαγυνών».

Τέλος, ακολούθησαν τοποθετήσεις των συνέδρων επί του θέματος και ερωτήσεις προς τους εισηγητές. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο κ. Πατσουρίδης Παρασκευάς, Δήμαρχος Διδυμοτείχου, η κ. Γκαρά Νατάσα, Βουλευτής Ν. Έβρου, η κ. Χριστίνα Ταβουλτσίδου, Στέλεχος της Διαχειριστικής Αρχής Α.Μ.Θ., η κ. Καραφείζη, επικεφαλής της Αντιπολιτευτικής Παράταξης του Δήμου Διδυμοτείχου, εκπρόσωποι της Μερarchίας και της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιδήμαρχοι και Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Διδυμοτείχου, ωφελοόμενοι του Προγράμματος καθώς και πολίτες της περιοχής που προβληματίστηκαν και ενημερώθηκαν για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.

Ζάχαρη Ξανά..παραγωγή

Ξαναπαίγει στην παραγωγική διαδικασία το εργοστάσιο της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης (ΕΒΖ), σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.



Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης (ΕΒΖ) αποφάσισε να επαναλειτουργήσει το φθινόπωρο πέρα από το εργοστάσιο του Πλατέος και το εργοστάσιο της Ορεστιάδας, στο οποίο θα απασχοληθούν 100 επιπλέον εργαζόμενοι. Το Εργοστάσιο Ορεστιάδας της Ε.Β.Ζ. Α.Ε. ανακοίνωσε την πρόσληψη, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, συνολικά ενενήντα τεσσάρων (94) ατόμων για την κάλυψη εποχικών ή παροδικών αναγκών του εργοστασίου Ορεστιάδας της Ε.Β.Ζ. Α.Ε.

Τα οικονομικά προβλήματα της ΕΒΖ οξύνθηκαν μετά την απόφαση για διάσπαση της Αγροτικής Τράπεζας (27/7/2012), που αποτελούσε τον βασικό της μέτοχο, σε «καλή» και «κακή» τράπεζα. Τα μεν δάνεια της ζαχαροποιίας (περίπου 130 εκατ. ευρώ τότε) θεωρήθηκαν υγιή και πέρασαν στην Πειραιώς, η δε εταιρεία πέρασε στην υπό ειδική εκκαθάριση ΑΤΕ, με σκοπό να πωληθεί.

Ο Ερωτισμός των Θρακών. Πανάρχαιος και Διαχρονικός

(συνέχεια)



(Από το βιβλίο του Παντελή Στεφ. Αθανασιάδη
«Ψηφίδες από την Θράκη του χτες»)

Πολυγαμικοί...

Η πολυγαμία των Θρακών, στοιχείο του υπερβάλλοντος ερωτισμού, αναφέρεται από πολλούς αρχαίους συγγραφείς. Ο Ηρόδοτος κάνει λόγο για την πολυγαμία των θρακικού φύλου των Τραυσών. Ο Αρριανός αναφέρει ότι η πολυγαμία τους είχε σκοπό την απόκτηση πολλών παιδιών. «Έθος ήν Θραξί πολλάς έχειν γυναίκας, ως αν εκ πολλών πολλούς έχοιεν παίδας και το έθος αυτοίς γενέσθαι από του βασιλέως αυτών Δολόγγου...». Την πολυγαμία των Θρακών περιγράφει και ο κωμικός Μένανδρος, γράφοντας, όπως διέσωσε ο Στράβων (Ζ' 296): «Πάντες οι Θράκες, μάλιστα δ' οι Γέται, ου σφόδρα εγκρατείς εσμέν. Γαμεί γαρ ημών ουδέ εις, ει μη δέκ' ή ένδεκα γυναίκας, δώδεκα τε ή πλείους τινάς. Αν δε τις τέτταρας ή πέντε γεγαμγκώς τύχη, καταστρέφη τις, ανυμέναιος, άθλιος, άνυμφος ούτος επικαλείτ' εν τοις εκεί». Με άλλα λόγια, οι Θράκες και πολύ περισσότερο η φυλή των Γετών, δεν ήταν καθόλου εγκρατείς. Έπαιρναν δέκα ή ένδεκα συζύγους και μερικοί περισσότερες. Αν κάποιος τύχαινε να νυμφευθεί με τέσσερις ή πέντε, εθεωρείτο παρακατιανός και ουσιαστικά άνυμφος!!! Ο τραγικός Ευριπίδης βάζει στο στόμα της Ανδρομάχης στην ομώνυμη τραγωδία του να λέει στη θυγατέρα της Ερμιόνη, ότι στη Θράκη «το λέχος δίδωσι πολλάς, εις ανήρ κινούμενος». Ο Ηρακλείδης ο Ποντικός ανεβάζει τον αριθμό των γυναικών που έπαιρναν οι Θράκες, ακόμα και σε 30!!! «Γαμεί έκαστος τρεις και τέσσαρας, εις δε οί και τριάκοντα»!!! Η εξήγηση που δίνει ο Ηρόδοτος για την πολυγαμία των Θρακών, είναι, ότι το φαινόμενο αυτό συνέβαινε διότι οι Θράκες πουλούσαν τα παιδιά τους, «Πωλέουσι τα τέκνα επ' εξαγωγή». Επιπλέον λόγο της πολεμικής ζωής τους και των ασθενειών, που οδηγούσαν στο θάνατο πολλά μικρά παιδιά, τους έστρεψαν στην πολυγαμία και στη συνακόλουθη παιδοποιία. Αυτές οι πωλήσεις, αλλά και οι ακούσιοι εξανδραποδισμοί Θρακών, για να διαθέτει η Αθήνα δούλους, γονιμοποίησαν σε βάθος χρό-

νου βιολογικά τους Αθηναίους. Στην Αθήνα των κλασσικών χρόνων υπήρχαν πολλές γυναίκες από τη Θράκη, τις οποίες οι Αθηναίοι χρησιμοποιούσαν και σαν παλλακίδες, αφού το επέτρεπε ο νόμος. Υπήρχαν επίσης πολλές που ήρθαν στην Αθήνα ως νύφες. Η Θράκη, επειδή ήταν ο σιτοβολώνας της Αρχαίας Αθήνας, πολλοί επιφανείς Αθηναίοι συγγένευαν με θρακικούς βασιλικούς οίκους, με γάμους. Έτσι όμως γεννήθηκαν πολλοί επιφανείς Αθηναίοι. Ο Πλούταρχος (Βίος Θεμιστοκλή 1) γράφει: «Αβρότονον, Θρήϊσσα γυνή, αλλά τέκεσθαι τον μέγαν Έλλησι, φημί, Θεμιστοκλέα». Η μητέρα του Κίμωνα η Ηγησιπύλη, σύζυγος του Μιλτιάδη, είχε επίσης Θρακική καταγωγή. Ο στρατηγός των Αθηναίων Τιμόθεος, ήταν γιος μιας Θράσσης εταίρας, που μετά το γάμο της έγινε «σεμνή». Αλλά και ο στρατηγός Ιφικράτης είχε μητέρα Θράσσα, αλλά και σύζυγο. Επίσης και ο κωμικός Αντισθένης είχε μητέρα Θράσσα. Γενικά οι αρχαίοι Θράκες είχαν φιλελεύθερο πνεύμα. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι τις θυγατέρες τους δεν τις πρόσεχαν και τις άφηναν να έχουν σχέσεις με όσους άνδρες ήθελαν αυτές. Τις γυναίκες τους όμως τις φύλαγαν προσεκτικά. Πάντως παρά την έντονη λατρεία του Διονύσου στη Θράκη λατρεύον-



ταν και η θεά Άρτεμις, σύμβολο της απόλυτης παρθενίας.

Ορφέας και Ευρυδίκη: Υπόδειγμα συζυγικής πίστης

Πάντως για να μην θεωρηθεί ότι αποδίδουμε στους Θράκες αχαλίνωτο ερωτισμό, θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι ο μύθος του Ορφέα, άνησε στη Θράκη. Θραξ ήταν ο Ορφέας και αυτός είναι που αποτέλεσε και αποτελεί υπόδειγμα συζυγικής αγάπης, αφού κατά τον πασίγνωστο μύθο, και στην Άδη κατέβηκε για να σώσει τη γυναίκα Ευρυδίκη. Ο Ορφέας γιος του Οίαγρου και της Μούσας Καλλιόπης, υπήρξε ο μεγαλύτερος μουσικός της Ελληνικής Μυθολογίας. Με τη μουσική του εξημέρωνε ακόμα και τα άγρια ζώα. Το όνομά του συνδέθηκε τις μυστηριακές τελετές, τα Ορφικά. Σύμφωνα με το μύθο η σύζυγός του Ευρυδίκη πέθανε όταν την δάγκωσε ένα φίδι. Απελπισμένος από το χαμό της ο Ορφέας αποφάσισε να κατεβεί

στον Άδη. Εκεί παίζοντας την υπέροχη λύρα του γοήτευσε τους θεούς και τα τέρατα του Κάτω Κόσμου, που του επέτρεψαν να πάρει πίσω στον κόσμο των ζωντανών τη σύζυγό του Ευρυδίκη. Του έβαλαν όμως έναν απαράβατο όρο. Να μην γυρίσει να την κοιτάξει πριν αντικρίσουν το φως του ήλιου. Ο Ορφέας, δεν άντεξε να τη σέρνει πίσω του. Γύρισε να τη δει. Τότε εκείνη εξαφανίσθηκε διαπαντός. Ο Ορφέας καταλυπημένος από τον οριστικό χαμό της γυναίκας του, έγινε ακόμα και μισογύνης. Τελικά, οι Βιστωνίδες γυναίκες που ήταν μαινάδες, οι οποίες ζούσαν γύρω από τη λίμνη Βιστωνίδα, σκότωσαν τον Ορφέα και τεμάχισαν το πτώμα του. Για να μην ξεχασθεί το έγκλημά τους, τις σημάδευαν με τατουάζ.

Στο Βυζάντιο...

Πληροφορίες για τα ερωτικά συμβαίνοντα στη Θράκη κατά τη διάρκεια των Βυζαντινών χρόνων, δεν διαθέτουμε. Είναι βέβαιο, ότι η επικράτηση του Χριστιανισμού, περιόρισε κάθε είδους μυστηριακές και οργιαστικές τελετές. Αλλά είναι εξίσου βέβαιο, πώς μέσα από το νέο κοινωνικό καθεστώς, όπως αυτό διαμορφώθηκε, διασώθηκαν-

θο τραγούδι της περιοχής Σουφλίου, όπως το κατέγραψε, ο Λεωνίδας Τερζούδης.

**«Κάτω στην Αγιά Βαρβάρα,
έκανα χρυσή κουμπάρα,
κι έμαθα το μονοπάτι,
πήγαίνα και το βραδάκι.
Και με πιάσαν μια βραδιά
στης κουμπάρας τ'ν αγκαλιά.
Δεν μου δώσαν και πολλές
πεντακόσιες και καλές
και μου τρύπ'σαν το κεφάλι
σαν το τρύπιο το τσουκάλι...».**

Ο ερωτισμός, που ήταν διάχυτος από τις τρυφερές ηλικίες, τραγουδήθηκε πολλές φορές από το λαό της Θράκης, με στόχους πολλαπλούς, είτε της κοινωνικής κριτικής (πολλές φορές τη λένε και... κουτσομπολιό οι σύγχρονοι συνέλληνες) είτε της διακωμώδησης. Ένα ενδεικτικό θρακικό δημοτικό τραγούδι είναι και το ακόλουθο:

**«Δώδεκα χρονών κοράσιο,
χήρα πάει στη μάνα της,
τα στεφάνια στη ποδιά της
κι έκλαιγε τον άνδρα της».**

Και η μάνα της, με τη γνώση και την εμπειρία που διέθετε, συμβούλευε απόπειρα, την ανήλικη αλλά χήρα κόρη της.

**«Σώπα κόρη μ' και μην κλαις,
σώπα μην πικραίνεσαι,
όμορφη κι αρχόντ'σα είσαι
και ξαναπαντρεύεσαι».**

Έρωτες που υμνήθηκαν ήταν και αυτοί, που υπερέβαιναν τις φυλετικές προκαταλήψεις, τους κοινωνικούς διαχωρισμούς και αποκλεισμούς και τους θρησκευτικούς περιορισμούς. Και προς την κατεύθυνση αυτή, η ερωτική διάθεση ήταν διάχυτη και... αντιρατσιστική, όπως μαρτυρεί το ακόλουθο δημοτικό τραγούδι που κατέγραψε ο Αυγερινός Μαυριώτης:

**«Αγάπησα μια τούρκισα και
μιαν εβραιοπούλα,
αγάπησα και μια ρωμιά της
χήρας θυγατέρα.
Η τούρκισα ήταν ζάχαρη, η
οβριά ήταν μέλι
και η ρωμιοπούλα κρύο νερό,
που πίνουν οι αγγέλοι».**

Ένα σύγχρονο έντεχνο λαϊκό τραγούδι, που μπορεί να χαρακτηριστεί ως... μνημείο ερωτισμού, είναι «Η Μαρία με τα κίτρινα» που ομολογεί ότι... από τον άντρα της αγαπά περισσότερο το γείτονα. Όμως η βάση, η μαγιά και αυτού του τραγουδιού, ανιχνεύεται στα δημοτικά τραγούδια της Θράκης. Ο στίχος του τραγουδιού είναι αποκαλυπτικός, όπως τον είχε καταγράψει ο Αυγερινός Μαυριώτης.

**Παπαδοπούλα του παπά
ποιον αγαπάς καλύτερα,
τον άντρα σου ή το γείτονα;
Τον άντρα μου τον αγαπώ
το γείτονα καλύτερα.
Να γίνει ο άντρας μάρμαρο
κι ο φίλος τριαντάφυλλο,
για να πατώ στο μάρμαρο
να κόβω το τριαντάφυλλο.
Τον άντρα στα οργώματα
το φίλο στα παπλώματα, κ.λπ.**

φυσικά σε μικρότερη έκταση- κάποιες δοξασίες, και τελετές, τόσο στη Θράκη, όσο και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Στοιχεία, που αργότερα άρχισαν να φαίνονται μέσα από τα λαϊκά δρώμενα και τα δημοτικά τραγούδια, που διασώθηκαν έως τις ημέρες μας. Ο έκλυτος βίος, ήταν στοιχείο της καθημερινότητας και στο Βυζάντιο και είναι λογικό να επηρέαζε την περιφέρεια της αυτοκρατορίας και ιδιαίτερα τις περιοχές- όπως η Θράκη- που ήταν κοντά στην πρωτεύουσα.

Με οδηγό μας το δημοτικό τραγούδι

Στους σχετικά νεώτερους χρόνους, όπου μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε σαν καθρέφτη των κοινωνικών δρωμένων τα δημοτικά τραγούδια, βλέπουμε ότι παρά πολλά από αυτά υμνούν, κάθε είδους ερωτική αταξία, από ένα απλό και αθώο φλερτ έως τον άνομο έρωτα προς την... κουμπάρα, θέμα κοινό και σε δημοτικά τραγούδια άλλων περιοχών της χώρας. Ενδεικτικό είναι το ακόλου-

Από τον καιρό και τους εργολάβους εξαρτάται σύμφωνα με τον δήμαρχο Διδυμοτείχου Παρασκευά Πατσουρίδη η έγκαιρη ολοκλήρωση της αποκατάστασης των αναχωμάτων. «Έχουν γίνει αρκετά έργα στο Διδυμότειχο, υπάρχουν όμως κι άλλα τα οποία φοβάμαι ότι χρονικά δεν θα προλάβουν να γίνουν». Πραγγί και Πύθιο είναι η αιχμή του δόκητος καθώς τα ήδη υπάρχοντα αναχώματα χρήζουν υπερύψωσης ώστε να μην κινδυνεύουν οι κάτοικοι, ενώ απαραίτητη κρίνει την τοποθέτηση αντλιών στο Διδυμότειχο καθώς όπως αναφέρει η πόλη πλημμυρίζει κάθε χρόνο εσωτερικά.

Αποτέλεσμα των έντονων καιρικών φαινομένων, πέραν των ζημιών που άφησε πίσω της η θεομηνία τόσο στους οικισμούς όσο και στις αγροτικές καλλιέργειες, ήταν και οι φθορές στα αναχώματα του ποταμού, τα οποία σε αρκετές περιοχές καταστράφηκαν πλήρως. «Μιλάμε, στο σύνολο, για πάνω από 140 ρήγματα και δεν εννοούμε απλά ρήγματα, αλλά με βάθος μέχρι και 15 μέτρα. Για να καταλάβετε το μέγεθος της καταστροφής για την αποκατάσταση των αναχωμάτων χρειάζονταν 3,5 εκατ. κυβικά χώματος και υλικά, δηλαδή πάνω από 200.000 φορτηγά! Η πολιτική προστασία του δήμου Διδυμοτείχου με επικεφαλής τον δημοτικό σύμβουλο Σάκη Σίμογλου, λειτουργεί και εισηγείται, το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας και την κινητοποίηση του απαραίτητου δυναμικού και μέσω των περιπτώσεων καταστροφών στην περιοχή του Δήμου.

Η Πολιτική Προστασία αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, έντονα καιρικά φαινόμενα) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά την διάρκεια του χρόνου.

ΑΝΑΧΩΜΑΤΑ

Πολιτική προστασία..



ΑΡΔΑΣ 2015

21η συνάντηση



Music by George Ioannidis 21:45
Νατάσα Θεοδωρίδου – Γιώργος Θεοφάνους – Παντελής Καναράκης 23:45
Βαγγέλης Κορακάκης 2η Σκηνή 19:00
Timbre 'n Timbres 21:30
Bad Bourbon Blues Band Κυριακή 26 Ιουλίου
Κεντρική Σκηνή: 20:00 Μιχάλης

Ηλιάσκος – Βαγγέλης Δροσάκης
«Επτά ψυχές, Δύο καρδιές» 21:00
Joey 22:15 Νατάσα Μποφίλιου
00:15 Λιζέτα Καλημέρη – Φωτεινή Βελεσίωτου 2η Σκηνή 19:00
General Magic Show – Illusion Art από τον Βαλκανιονίκη Μάγο-Ταχυδακτυλουργό: Gray Ampa.

Μεγάλη συμμετοχή είχε και εφέτος η 21η Συνάντηση Νέων Άρδα 2015. Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα του μεγαλύτερου φεστιβάλ της Θράκης έχει ως εξής: Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα Τρίτη 21 Ιουλίου Κεντρική Σκηνή: 21:00 Imam Baildi 22:15 Δήμητρα Γαλάνη 00:30 Balkan Fanatik (Ουγγαρία) 2η Σκηνή: 02:00 Air Astrons Τετάρτη 22 Ιουλίου Κεντρική Σκηνή: 20:00 The 70's by the Basement Blues Band 21:15 Sakis Dovolis 22:15 Gus G. 2η Σκηνή: 19:00 Mosquitos Acoustic Session

01:15 Pora Sapka (Ρουμανία) Πέμπτη 23 Ιουλίου Κεντρική Σκηνή: 20:00 INK 21:00 Στέλιος Λεγάκης 21:45 Boys & Noise 22:40 Demy 23:50 D3STAB1LIZED 2η Σκηνή: 19:00 Majesty 00:45 Lollipop Παρασκευή 24 Ιουλίου Κεντρική Σκηνή: 21:00 Ζωή Τηγανούργια 22:30 Παντελής Θαλασσινός – Βασίλης Σκουλάς – Σταύρος Χαλιαμπάγιας 00:30 Εβρτική Ζυγιά 2η Σκηνή: 19:00 Gods' Desire 20:00 E.N.D. 01:30 Milenita (Βουλγαρία) Σάββατο 25 Ιουλίου Κεντρική Σκηνή: 20:00 Instrumental



“

«Πήγαινε στά δημοτικά τραγούδια, στή δημοτική τέχνη, καί στή χωριάτικη καί τή λαϊκή ζωή, γιά νά βρής τή γλώσσα σου, καί τήν Ψυχή σου. Καί μέ αυτά τά εφόδια άν έχεις μέσα σου ορμή καί φύσημα, θά πλάσης ότι θέλεις, παράδοση καί πολιτισμό και αλήθεια καί φιλοσοφία. (Ιων Δραγούμης)»



Λένε ότι τα πανηγύρια είναι από τους πιο αντιπροσωπευτικούς τρόπους για να ανακαλύψεις την ψυχή του κάθε τόπου. Λιτανείες, ανταμώνματα, χοροεσπερίδες, γλέντια και χαρές στην πλατεία του χωριού με φαγοπότι και χορό. Τα ήθη και τα έθιμα καλά κρατούν!

Μεταξάδες, Ασημένιο, Κουφόβουνο, Παλιούρι και Λάδη, γιόρτασαν τον πολιούχο του χωριού τους, γλέντισαν και χόρεψαν στο άκουσμα παραδοσιακής θρακιώτικης μουσικής. Παρόντες, ο δήμαρχος Διδυμοτείχου Παρασκευάς Πατσουρίδης, δημοτικοί σύμβουλοι και κάτοικοι των χωριών από την γύρω περιοχή. Προσφέρθηκαν εκλεκτοί μεζέδες, άφθονο ποτό και πολύ καλό φαγητό.

Τα παλιά χρόνια

«Τα πανηγύρια της υπαίθρου χωρίζονταν παλιά σε τρία σκέλη: πρώτο το θρησκευτικό, με λειτουργία στην εκκλησία και λιτάνευση της εικόνας, δεύτερο το ψυχαγωγικό, με όργανα, μουσική και χορό και τρίτο το οικονομικό, καθώς στήνονταν υπαίθρια παζάρια. Οι κάτοικοι των χωριών είχαν την ευκαιρία να αναδιοργανώσουν τις κοινωνικές τους σχέσεις, είτε σε οικογενειακό είτε σε ευρύτερο επίπεδο, να συνά-





φουν συμφωνίες οικονομικής φύσης, ακόμη και μία ευκαιρία για τα δύο φύλα να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, να γίνουν συνοικέσια ή δεσμοί που τις περισσότερες φορές οδηγούσαν σε γάμους. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο ελληνικός λαός είναι φιλέορτος. Αρεσκόμαστε να έχουμε πολλές γιορτές, πανηγύρια, που ποικίλλουν τη ζωή μας. Μια ζωή που δεν έχει γιορτές μοιάζει με έναν μακρύ δρόμο που δεν έχει πανδοχείο να ξεκουραστείς. Τα πανηγύρια δεν έχουν πεθάνει, δεν έχουν σβήσει, απλά αλλάζουν με τις συνθήκες και το πέρασμα του χρόνου».

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας έχουν τις ρίζες τους ένα πλήθος λαϊκά ήθη κι έθιμα, λαϊκές εκδηλώσεις, πολιτιστικά στοιχεία, αυτά που ονομάζουμε σήμερα λαϊκή παράδοση. Πάντοτε ο λαός μας δίπλα στις πίκρες της ζωής αναζητάει τη χαρά, μέσα στον πόνο του γυρεύει λίγη διασκέδαση και ψυχαγωγία. Ο κατ'εξοχήν τόπος των κοινωνικών αλλά και οικονομικών δραστηριοτήτων του χωριού ήταν η πλατεία. Εκεί στρώνονταν τα τραπέζια και στήνονταν οι χοροί στα πανηγύρια (χοροστάσι).

Στις θρησκευτικές γιορτές, στις εκκλησιές και στα ξωκλήσια, καθώς και στα μοναστήρια γίνονταν από κείνα τα χρόνια συγκεντρώσεις προσκυνητών. Η συνάφεια αυτή γεννούσε αισιοδοξία, κέφι και γλέντι στο πλήθος που δημιουργούσε το πανηγύρι. Στις πανηγυριώτικες αυτές συγκεντρώσεις οι χωρικοί μας πλάταιναν τις γνώσεις τους, πληροφορούνταν τα νέα άλλων χωριών, αντάλλαζαν γνώμες, έδεναν συμφωνίες, έκαναν συνοικέσια, μα προπάντων ξεσπούσαν σε γλέντι. Ευκαιρίες κοινής χαράς που σφυρηλατούσαν την αρμονία της κοινωνικής ζωής του χωριού, δημιουργώντας ακατάλυτους δεσμούς. Καθιέρωσαν τα πανηγύρια αυτά κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες και τα ξωπάγκυρα σε γραφικές τοποθεσίες και εκκλησιάκια την ημέρα γιορτής των αγίων που προσκυνούσαν και τιμούσαν. Ξεχώριζε η ημέρα του πανηγυριού στο χωριό και άλλαζε όψη με τη θρησκευτική και γιορταστική του μορφή. Ατμόσφαιρα ανέφελης οικειότητας, αγάπης και κεφιού επικρατούσε σε χωριανούς και πανηγυριώτες. Στην πλατεία, το «χοροστάσι», συνήθως δίπλα από την εκκλησία, κάτω από τα βαθύσκιωτα δέντρα και τη γάργαρη πέτρινη βρύση, στρώνονταν τα τραπέζια και στήνονταν οι χοροί με τα όργανα ή τα τραγούδια με το στόμα.

Σοφικό

Ο Εκπολιτιστικός Λαογραφικός Καλλιτεχνικός Όμιλος Γυναικών Σοφικού, την Πέμπτη 23 Ιουλίου, πραγματοποίησε με μεγάλη επιτυχία την εκδήλωση: «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΣΟΦΙΚΟ». Ένας Παραδοσιακός γάμος του Σοφι-



κού, όπως γίνονταν παλιά στο χωριό, με μεγάλη συμμετοχή από τα μέλη του ομίλου, αλλά και την συμμετοχή του πολιτιστικού συλλόγου «Το Κάστρο».

Μεταξάδες

Στον επίλογο των εκδηλώσεων, στο πανηγύρι του Προφήτη Ηλία στους Μεταξάδες, πραγματοποιήθηκε μέσα σε κλίμα μεγάλης συγκίνησης, η παρουσίαση του Οδοιπορικού στους Μεταξάδες. Ταυτόχρονα τιμήθηκαν δυο πολλοί σημαντικοί άνθρωποι του χωριού ο Δημήτρης Αρβανιτούδης και ο Νίκος Πανταζής, τέως Διευθυντές του Δημοτικού Σχολείου, και Γυμνασίου-Λυκείου, που το όνομα και η προσφορά τους θα είναι συνυφασμένα με την παράδοση των Μεταξάδων.

Ασημένιο

Το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής στο Ασημένιο είναι μια εκδήλωση που αποτελεί θεσμό για τον τόπο μας, στην διάρκεια της οποίας πραγματοποιούνται με μεγάλη συμμετοχή παιδιών παράλληλες δραστηριότητες. Τσουβαλοδρομίες, αυγουλοδρομίες, διαγωνισμός τραγουδιού και πολλά άλλα παιχνίδια δίνουν την ευκαιρία στα παιδιά της περιοχής να περάσουν όμορφα αλλά και δημιουργικά.

Γιορτές και πανηγύρια Τα ήθη και τα έθιμα καλὰ κρατούν!



1ο Φεστιβάλ Via Egnatia

Το 1ο Φεστιβάλ «Via Egnatia», που ενώνει την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, πάνω στα χνάρια της ιστορίας και του πολιτισμού είναι γεγονός και το Σάββατο, 5 Σεπτεμβρίου 2015, η καρδιά όλης της Περιφέρειας χτυπούσε στην Έβρο, πάνω στην αρχαία Τραιανούπολη.

Ο Ιστορικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Διδυμοτείχου «ΚΑΣΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ – Γνώση και Δράση» αποδεχόμενος την ευγενική πρόσκληση της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου, συμμετείχε στις εκδηλώσεις, προβάλλοντας την ιστορική κληρονομιά και τα μνημεία του Διδυμοτείχου και της περιοχής του.

Οι ΚΑΣΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ δεν μπορούσαν να απουσιάσουν από τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ για δύο λόγους: Αφ' ενός επικείμενησαν προβάλλοντας τον τόπο τους, τα μνημεία και

την ιστορία του στο κοινό όλης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Αφετέρου, τόνισαν την ιστορική σύνδεση του ιστορικού Διδυμοτείχου – Πλωτινούπολης, με την αδελφή πόλη, την Τραιανούπολη, καθώς και οι δύο ιδρύθηκαν από τον ίδιο άνδρα, τον αυτοκράτορα Τραιανό, προς τιμήν του ιδίου και της συζύγου του, Πομπηίας Πλωτίνας.

Μέλη του Συλλόγου μοίρασαν φυλλάδια με την ιστορία και τα μνημεία του Διδυμοτείχου στους παρευρισκόμενους και καθ' όλη τη διάρκεια των εκδηλώσεων, πραγματοποιούνταν προβολές οπτικοακουστικού υλικού από τα αξιοθέατα της περιοχής. Πλήθος κόσμου, αλλά και εκπρόσωποι αρχών, φορέων και συλλόγων, επισκέφθηκαν το περίπτερο των Καστροπολιτών και έδειξαν ιδιαίτε-



ρο ενδιαφέρον για το Διδυμοτείχο και την ιστορία του.

Ξεχωριστή τιμή για το Σύλλογο απέτέλεσε η επίσκεψη του Αντιπεριφερειάρχη της Π.Ε. Έβρου κ. Δημήτρη Πέτροβιτς στο περί-

πτερο των Καστροπολιτών. Ο κ. Πέτροβιτς εξέφρασε την εκτίμηση του στα μέλη του Συλλόγου και στις δράσεις του. Στη συνέχεια του προσφέρθηκε ένα ιστορικό βιβλίο για το Διδυμοτείχο, προσφορά του Δήμου Διδυμοτείχου.

Συμπεριφορά και λογοπαίγνια



Γράφει ο
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΓΟΥΔΟΥΣΑΚΗΣ

Στη μικρή αγροτική κοινωνία των Βρυσικών, στα δύσκολα χρόνια των δεκαετιών του 40,50 και 60 με δύσκολη έως και αδύνατη την επικοινωνία με άλλες κοινωνίες γεννήθηκε και επιβλήθηκε μια ιδιόμορφη συμπεριφορά ανάμεσα στους χωριανούς. Η ζωή τους περιστρεφόταν γύρω από τα ίδια λίγα θέματα που τους απασχολούσαν, κοινά για όλους και μέσα σ' αυτήν τη βιωματική περιστροφή τους γεννήθηκαν, με τη βοήθεια και των έμπειρων γερόντων και επεκράτησαν, παροιμιώδεις φράσεις που σατίριζαν, επαινούσαν, εύχονταν και απεύχονταν, συμπεριφορές και καταστάσεις των συγχωριανών τους. Σήμερα, στύβοντας το μυαλό μου θυμήθηκα μερικές από αυτές τις φράσεις και σας τις παραθέτω για να θυμόμαστε τις πολύκλυνες και βαθιές ρίζες μας.

Α πάντι σικιά ουλιάνια, (φύγετε από δω παιδιά) φράση που την έλεγαν οργισμένα οι μεγάλοι “νταήδες” προς τα παιδιά που έπαιζαν και τους ενοχλούσαν. Του πιργάνι σι μάρανε, Ο έρωτας, η αγάπη σε μάρανε, σε νέο που αγαπούσε κοπέλα αλλά δεν ήταν άξιος.

Ντίλιμου έβαξι (Αφού άκουσε τον κρότο του όπλου). Απάντηση κυνηγού προς άλλον κυνηγό όταν αστοχούσε στον πυροβολισμό θηράματος. Μπουλάκιμ να φας του κιφάλς, κατάρτα. Τι συλλουέσι σαν του γρουν που θέλει να κλάσει, Υποθετική ερώτηση σε προβληματισμένο συγχωριανό. Συν τα φσάει αέρας κώλουτσος φαίνιτι. Αναφέρεται σ' αυτόν που αλάζει γνώμη κάθε τόσο σαν τον κώλο της κότας με τον αγέρα. Τσιουρτσιουλάγκους στην κουπριά γυναίκα γύρευε ταχιά. Γι αυτόν που ψάχνει εναγωνίως για σύζυγο. (Τσιουρτσιουλάγκους είναι ο κορυδαλλός.) Καν' του λαό (λαγό) για να λαλήσει κι τσιλώνα να συγκαθίσει. Για τον καταφερτζή. Νταννν καμπάνα του τζαμπαντάνιτ στον ώμου. Για τον σοκακτσή. (Τζαμπαντάνι=σακάκι). Αυτή η γυναίκα πουλύ δουλεντάρα..... εμ αρμέγει, εμ κατράει εμ μα-

στίκα ματσιαλάει. Έλεγαν σκωπτικά για την τεμπέλα γυναίκα.

ΤΟ ΚΑΛΥΒΩΜΑ

Ένα άλλο έθιμο που τηρούσαν οι Βρυσικώτες από τα πολύ παλιά χρόνια ήταν το Καλίβωμα, καλίβωμα σημαίνει “πετάλωμα” όπως και καλιβώνω σημαίνει πεταλώνω.

Στο παλιό αυτό έθιμο η λέξη χρησιμοποιείται μεταφορικά για να δηλώσει την έγκριση και μαζί το σφράγισμα της από τα παλικάρια του χωριού τη λογοδοσία κοπέλας με παλικάρι.

Κατά το έθιμο, πριν τον επίσημο αρραβώνα δυο νέων προηγούνταν τα προξενιά, οι βο-

λιδσκοπήσεις των γονιών κυρίως του νέου προς τους γονείς της νέας. Αν τα πράγματα ήταν θετικά οι οικογένειες προχωρούσαν στη λογοδοσία, στο δέσιμο του με λόγο των οικογενειών για τον μελλοντικό γάμο. Οι γονείς του παλικάριού μαζί με μερικούς άλλους στενούς συγγενείς τους πήγαιναν στο σπίτι της υποψήφιας για να τους κάνουν πρόταση και να συζητήσουν τις λεπτομέρειες. Η επίσκεψη γίνονταν αργά το απόγευμα, μόλις σκοτείνιαζε. Τέτοια ώρα αναλάμβαναν υπηρεσία και οι Μάυδες φύλακες του χωριού και η ομάδα που είχε σειρά να φυλάξει έπιανε υπηρεσία στο φυλάκιο που ήταν ένας φούρνος. Όταν ξεκινούσε η πομπή με τα υποψήφια συμπεθέρια, ο πατέρας του νιου φρόντιζε και περνούσε από τον φούρνο-φυλάκιο και ενημέρωνε τους Μάυδες. Όταν τελείωναν τα διαδικαστικά της προξενιάς και επέρχονταν συμφωνία που σφραγίζονταν με δώρα τα λεγόμενα “σμάδια” ο ίδιος ο αφέντης “νταής” με πρόφαση να κατουρήσει έβγαине στην αυλή για να δώσει σήμα με την εμφάνιση του στους οπλοφόρους Μάυδες ότι η λογοδοσία τελείωσε με επιτυχία. Τότε οι Μάυδες σήκωναν τα όπλα και πυροβολούσαν στον αέρα και προς την κατεύθυνση του σπιτιού της κοπέλας και αν ήταν κοντά τους το σπίτι, που πάντα ήταν ή φρόντιζαν αυτοί προηγουμένως να πάνε κοντά, σημάδευαν την καπνοδόχο, τον “μπατζιά” και άδειαζαν τα όπλα τους. Πολλές φορές η καπνοδόχος δεν άντεχε τα ομαδικά πυρά τους και κατέρρεε. Αυτό ήταν και το καλύτερο σημάδι, γούρικο για τους νεολογοδοσμένους. Το έθιμο των πυροβολισμών απαγορεύτηκε από την πολιτεία τον Μάιο του 1967 για προφανείς λόγους, έκτοτε δεν ξαναζωντάνεψε και με τα χρόνια έσβησε.





«Μέγα Ζαλούφι»

4ο Αντάμωμα Ζαλουφιωτών – Αρβανιτών

Αξέχαστο θα μείνει το 4ο Αντάμωμα Ζαλουφιωτών – Αρβανιτών που έγινε στο προσφυγικό χωριό το Ρήγιο Διδυμοτείχου. Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Τη χορευτική παρέλαση είκοσι περίπου Πολιτιστικών Συλλόγων να διασχίζουν τους δρόμους του χωριού με τη συνοδεία της παραδοσιακής ορχήστρας «ΕΒΡΗΤΙΚΗ ΖΗΓΙΑ» και να οδηγούνται στην εκκλησία Κω/νου και Ελένης. Το τρισάγιο στη μνήμη των σφαγιασθέντων και φονευθέντων στις 12 Ιουλίου 1913 υπό τη σκεπή της ΠΑΝΑΓΙΑΣ της ΑΡΒΑΝΙΤΙΣΣΑΣ, η εικόνα της οποίας φιλοξενήθηκε στο ναό και τέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα. Την ειδική εξέδρα στην εκκλησία για φωτογράφιση συλλόγων και επισκεπτών με φόντο το Μεγάλο Ζαλούφι και το Βυζαντινό κάστρο Πυθίου. Την έκθεση φωτογραφίας με θέμα «ΑΠΟ ΤΟ ΧΤΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ».

Ρίγη προξένησε σ' όλους τους παρευρισκόμενους η προσέλευση όλων των χορευτών με αναμμένα κεριά, ενώ ακούγονταν μελωδικά ο' ύμνος για την πυρκαγιά του Ζαλουφίου από τις Αρβανίτισσες τρα-

γουδίστριες και Θεοδωρακοπούλου Ελένη και Ποτίδου Χρυσούλα. Μάτωσε η μνήμη όλων ακούγοντας τη κα Θεοδωρακοπούλου Ελένη να αναφέρεται στα θλιβερά γεγονότα της ιστορίας του Ζαλουφίου. Στην ολοσχερή καταστροφή στις 12 Ιουλίου 1913 και στον θλιβερό ξεριζωμό το 1922. Επανάφερε μνήμες και θύμψεις της γιαγιάς και του παππού. Ιδιαίτερο χρώμα έδωσε το δρώμενο των ΜΠΑΜΠΟΥΣΙΑΡΑΙΩΝ από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ρηγίου με παρουσίασή τον ερευνητή της παράδοσης κ Βραχιόλογλου Δημήτριο. Ένα θέαμα ωραιότατο παρουσίασαν οι χορευτές πιασμένοι όλοι χέρι – χέρι σ' ένα χορό, όλοι ίδιοι, όλοι ίσοι, όλοι με την κοινή ιστορική ταυτότητα των ΖΑΛΟΥΦΙΩΤΩΝ προγόνων, υπό τις οδηγίες της Αντιπεριφερειάρχη κας Ζάχαρη Ζήνας. Συνεχίστηκε ο χορός, το κέφι, η διασκέδαση, η χαρά με τη συμμετοχή όλων των παραβρισκόμενων για όλο το βράδυ. Απέδειξαν οι ΖΑΛΟΥΦΙΩΤΕΣ ότι ξέρουν να γλεντάνε και να τιμούν τους προγόνους.

Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλό-



γου Ρηγίου «ΤΟ ΜΕΓΑ ΖΑΛΟΥΦΙ» και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος κ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, εκφράζει δημόσια τα ευχαριστήριά του σ' όλους τους απογόνους των Ζαλουφιωτών, σ' όλους τους φίλους της παράδοσης, σ' όλα τα μέλη των Πολιτιστικών Συλλόγων με τις πανέ-

ασποράς που βοήθησαν ο καθένας με το δικό του τρόπο. Επίσης ευχαριστεί την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου & το Δήμο Διδ/χου.

Επίσης ευχαριστεί το παραδοσιακό συγκρότημα «ΕΒΡΗΤΙΚΗ ΖΗΓΙΑ» για την ακούραστη συμμετο-

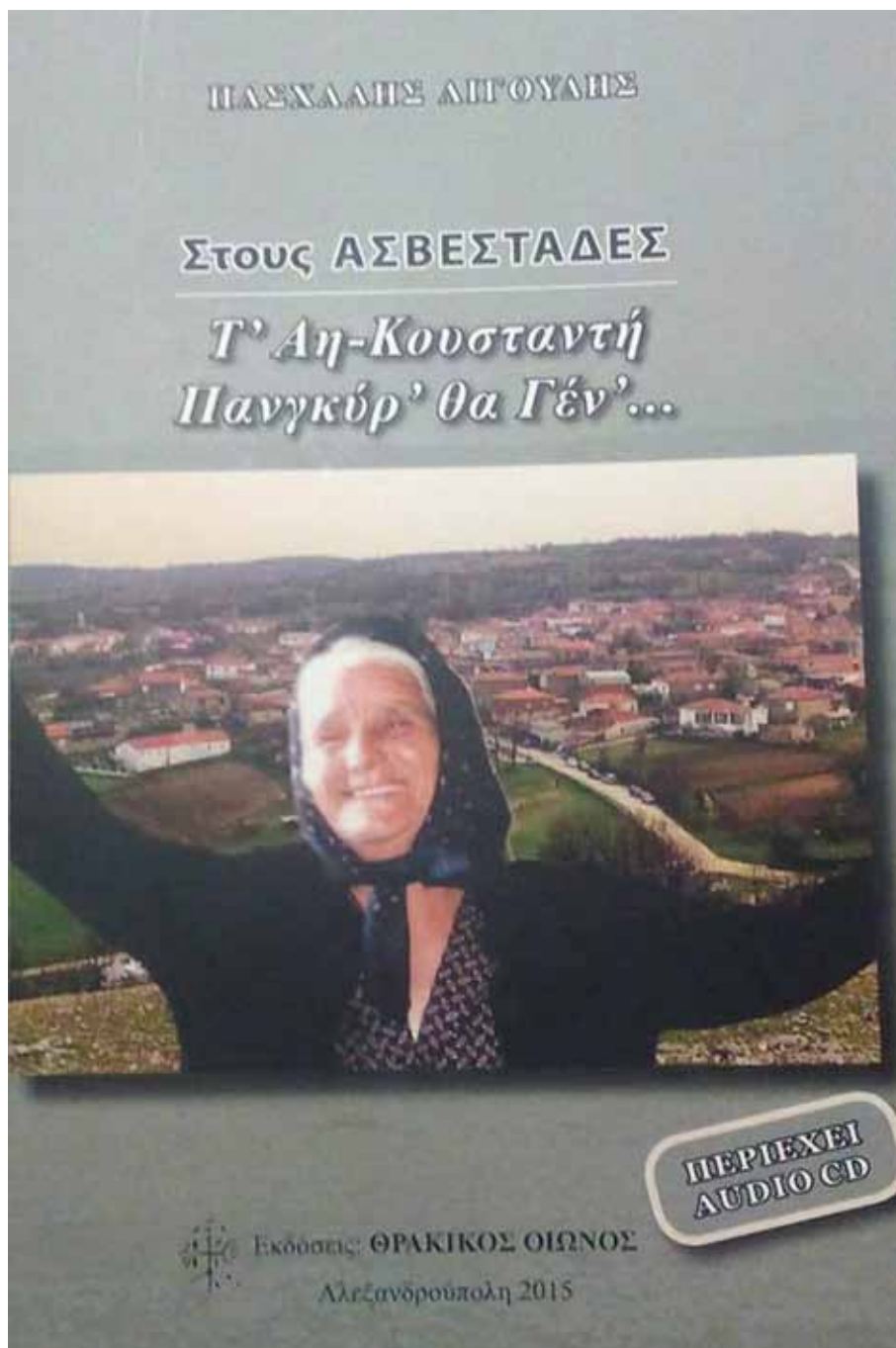
χωπίδα Ιωάννη για την πολύπλευρη βοήθειά τους, την κα Πετρίδου Μαρία και τον Χάρη Θεοχαρίδη του Τοπικού Προέδρου Πυθίου – Ρηγίου. Εύχεται δε το 5ο Αντάμωμα Ζαλουφιωτών – Αρβανιτών που θα γίνει στο Σάκκο Ορ/δας να έχει ακόμα μεγαλύτερη επιτυχία. Καλώς ν'



μορφες φορεσιές και τα χαμόγελά τους, για τη συμμετοχή τους στο 4ο Αντάμωμα ΖΑΛΟΥΦΙΩΤΩΝ – ΑΡΒΑΝΙΩΝ στο Ρήγιο Διδυμοτείχου. Ακόμα εκφράζει πολλές ευχαριστίες σ' όλους τους Ρηγιώτες και τις Ρηγιώτισσες, τους ντόπιους και της δι-

κή τους. Ονομαστικά δε ο Πρόεδρος ευχαριστεί την κα Αλεξακούδη – Γκακίδου Μαρία, την Αντιπεριφερ/χη Πολιτισμού κα Ζάχαρη Ζηνοβία, τον κ. Βραχιόλογλου Δημήτριο και ιδιαίτερα ευχαριστεί την κα Θεοδωρακοπούλου Ελένη και τον κ.

ανταμώνουμε ξανά του χρόνου στο Σάκκο Έβρου που ανέλαβε να διοργανώσει το 5ο Αντάμωμα Ζαλουφιωτών – Αρβανιτών. Με εκτίμηση. Για το Δ.Σ. Ο Πρόεδρος ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.



Μέχρι τη δεκαετία του 1960 (Από το βιβλίο του Πασχάλη Λιγούδη: «Στους Ασβεστάδες – Τ' Αη-Κουσαντή Πανγκύρ' θα γέν'...» που κυκλοφόρησε πρόσφατα. Το βιβλίο συνοδεύεται από ψηφιακό δίσκο CD με 19 τοπικά παραδοσιακά τραγούδια.)

Το χωριό μας μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1960 ήταν εντελώς απομονωμένο χωρίς χαραγμένους δρόμους που οδηγούν στην κοντινή πόλη και χωρίς δημόσια συγκοινωνία. Η επικοινωνία διεξάγονταν με πολλή δυσκολία από καρόδρομους και μονοπάτια με βοϊδάμαξα, (τετράτροχα κάρα που τα έσερναν ζώα: βόδια, αγελάδες, βουβάλια και στην καλύτερη περίπτωση άλογα). Μια διαδρομή που σήμερα γίνεται σε 15 λεπτά από Ασβεστάδες μέχρι το Διδυμότειχο, τότε γινόταν σε δύομιση ώρες. Δεν υπήρχαν τηλέφωνα, ούτε ραδιόφωνα. Η τηλεόραση ήταν εντελώς άγνωστη.

Με τα δεδομένα αυτά το χωριό και οι κάτοικοί του ήταν εντελώς αποξενωμένοι από τον υπόλοιπο κόσμο. Όπως αναφέρεται και πιο πάνω ζούσαν σε μια πολύ κλειστή κοινωνία ασχολούμενοι κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ιδίως τους χειμερινούς μήνες που τα χιόνια σκέπαζαν τα πάντα για ολόκληρους μήνες οι κάτοικοι των Ασβεστάδων δεν είχαν καμιά επαφή με τους κατοίκους ακόμα και των διπλανών χω-

ριών. Για τη διαβίωσή τους φρόντιζαν εγκαίρως. Εφοδιάζονταν με τις τροφές που χρειάζονταν για τους ίδιους και τα ζώα τους (αλεύρι, ζωοτροφές κ.λπ.) και είχαν ετοιμάσει τα ξύλα για τη θέρμανσή τους. Ο ρουχισμός (από τα εσώρουχα και τις φορεσιές ανδρών και γυναικών, μέχρι τα κιλίμια τις κουβέρτες και τα παπλώματα) γίνονταν με τον αργαλειό από το βαμβάκι που έβγαζαν στα χωράφια τους, από το μαλλί των προβάτων και την τρίχα των κατοικιών. Ήταν αυτάρκεις και δεν τους ένοιαζε ο αποκλεισμός δύο και τριών μηνών.



«Στους Ασβεστάδες – Τ' Αη-Κουσαντή Πανγκύρ' θα γέν'...»

Η ψυχαγωγία και διασκέδασή τους γινόταν τις Κυριακές και τις γιορτές μέσα στο χωριό, στο μεσοχώρι και στα καφενεία, με τα δικά τους μέσα. Και τις καθημερινές όμως, ιδίως τις χειμωνιάτικες μεγάλες νύχτες μαζεύονταν στα σπίτια παρέες – παρέες και διασκέδαζαν. Γλεντούσαν με κρασιά, ούζα και τσίπουρα, λουκάνικα, αυγά, τυρί, πίτες, κοτόπουλα και μπριζόλες, μέσα στις σάλες των σπιτιών τους με χορούς και τραγούδια, γκάϊντες και φλογέρες, μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Τα ρούχα που φορούσαν ήταν τα ίδια για όλες τις περιπτώσεις. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 οι γυναίκες φορούσαν καθημερινά και για όλες τις δουλειές την ίδια φορεσιά (τσούκνα, πουκάμισο, μαντήλα κι-

τρινη ή άσηρη, ακόμα και τη μισαλούδα). Αυτά τα ρούχα φορούσαν όταν πήγαιναν στη βρύση ή το πηγάδι για να φέρουν νερό στο σπίτι, όταν σκούπιζαν ή έγνεθαν, όταν θέριζαν ή σκάλιζαν στο χωράφι, όταν ζύμωναν, όταν μαγείρευαν, όταν πήγαιναν να ταΐσουν τα ζώα στο στάβλο ή το μαντρί, ακόμα και όταν έπεφταν για ύπνο. Την ίδια φορεσιά είχαν και όταν έρχονταν στο σπίτι συγγενείς, φίλοι και συγχωριανοί για να κάνουν παρέα και να γλεντήσουν. Την ίδια φορεσιά, μόνο που στις δουλειές καθημερινά φορούσαν εκείνα τα ρούχα που είχαν παλιώσει, ενώ στις γιορτές και τις Κυριακές στην Εκκλησία φορούσαν τις πιο καινούργιες και καλοκεντημένες φορεσιές. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 που άρχισαν οι ασβεσταδιώτες (γυναίκες και άνδρες) να φεύγουν στη



Γερμανία μετανάστες, οι νεώτερες στην ηλικία γυναίκες άλλαξαν φορεσιά και φόρεσαν τα «ευρωπαϊκά» ρούχα. Πολλές ηλικιωμένες γυναίκες των Ασβεστάδων συνέχισαν να φορούν τα δικά τους ρούχα μέχρι που έφυγαν από τη ζωή.

Για τους άνδρες των Ασβεστάδων σχετικά με τη φορεσιά ήταν λίγο διαφορετικά τα πράγματα. Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 άρχισαν να αλλάζουν τα ρούχα τους. Φόρεσαν παντελόνια και σακάκια αντί για τα πουτούρια, τα γαλάζια βρακιά και τα γιλέκα και καπέλα αντί για τις σερβέττες στο κεφάλι, καθώς και παπούτσια αντί για τα τσαρούχια. Εξάλλου οι άνδρες είχαν την ευκαιρία να βγουν από το χωριό και να ζήσουν σε άλλους τόπους όταν πήγαιναν υποχρεωτικά στρατιώτες και έτσι έρχονταν σε επαφή με άλλους πολιτισμούς. Γι' αυτό εξελίχθηκαν πιο γρήγορα από τις γυναίκες στον τομέα της φορεσιάς τους και έφερναν και τη μόδα στο χωριό.



ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΛΙΓΟΥΔΗΣ

«Δάσκαλος τοπικής παράδοσης»

«Νησίδα πολιτισμού και Παράδοσης»

Ο Πασχάλης Γεωργίου Λιγούδης : Γεννήθηκε στους Ασβεστάδες του Έβρου και ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές του σπουδές στο Διδυμότειχο. Είναι πτυχιούχος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας και ως εκπαιδευτικός της Α/βάθμιας Εκπαίδευσης υπηρέτησε σε Δημοτικά Σχολεία του Έβρου. Ως έφεδρος αξιωματικός υπηρέτησε και στην Κύπρο, συμμετέχοντας στις επιχειρήσεις της Τυλληρίας τον Αύγουστο του 1964. Παράλληλα με το εκπαιδευτικό, διδακτικό και διοικητικό του έργο, κατά την πολυετή δημοσιοϋπαλληλική του υπηρεσία, συμμετείχε ενεργά και δραστήρια σε πολλούς τομείς της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής. Ασχολήθηκε με την έρευνα και καταγραφή της τοπικής Παράδοσης στον Έβρο, με ιδιαίτερη έμφαση στα χωριά των «Μάρηδων» που αποτελούν μια σπουδαία πληθυσμιακή ομάδα της Θράκης με σημαντικές ιδιαιτερότητες της μουσικοχορευτικής τους παράδοσης. Ως Πρόεδρος Πολιτιστικών Συλλόγων συμμετείχε σε ημερίδες και συνέδρια πολιτιστικών και λαογραφικών θεμάτων, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Με τον Πολιτιστικό Σύλλογο και το χορευτικό των Ασβεστάδων, που πρωτοστάτησε και ίδρυσε ο ίδιος, συμμετέσχε σε μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις στο Ηρώδειο (1996) και το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (1997 και 2004), στο FDF της Αμερικής (Λος Άντζελες 2005 και 2006), στη Γερμανία (2007) και στο Πρόγραμμα «ΘΡΑΚΗ-ΑΙΓΑΙΟ – ΚΥΠΡΟΣ» το 2000-2001. Δημοσιεύσεις του με περιεχόμενο τη λαϊκή μας παράδοση φιλοξενούνται συχνά στις τοπικές εφημερίδες του Έβρου. Επιμελείται δε και παρουσιάζει στο τοπικό τηλεοπτικό κανάλι «ΘΡΑΚΗNET» την παραδοσιακή εκπομπή «ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΙΣ ΡΙΖΕΣ».

Ο λαϊκός πολιτισμός αποτελεί την έκφραση του βίου κάθε Έλληνα και Ελληνίδας. Τα ήθη, έθιμα και οι παραδόσεις είναι οι συνδετικοί κρίκοι ανάμεσα στο χτες και στο αύριο με γέφυρα το σήμερα. Εντοπίζονται βαθιά στο χρόνο και σε όλο τον ελληνικό χώρο, συνυφασμένα με τις ανθρώπινες αξίες και τις ηθικές αντιλήψεις της κάθε κοινωνίας και διαπερνούν την ψυχή του ελληνικού λαού.

Η Θράκη μέσα σε όλο αυτό το φάσμα του λαϊκού πολιτισμού της χώρας μας πρωτοστατεί με τον τεράστιο πλούτο των τραγουδιών και των παραδοσιακών χορών της. Ο λαός της Θράκης δεμένος με το παρελθόν διατήρησε και διατηρεί ευτυχώς και σήμερα αυτά τα πολιτιστικά του στοιχεία σε μεγάλο βαθμό. Το τρίπτυχο ΜΟΥΣΙΚΗ-ΧΟΡΟΣ-ΦΟΡΕΣΙΑ δίνει την δυνατότητα και στον πιο απλό Θρακιώτη να γυρίσει πίσω, να αναζητήσει



τις ρίζες του και να ρουφήξει από αυτές τους χυμούς της γνώσης.

Μικροί τόποι στη Θράκη, όπως είναι οι Ασβεστάδες και άλλα μικρά χωριά της περιοχής Διδυμοτείχου στον Έβρο, φροντίζουν για την διάσωση και διάδοση της μουσικής και χορευτικής τους παράδοσης, διατηρώντας και αναβιώνοντας τον πολύμορφο κόσμο της πατροπαράδοτης πολιτιστικής τους κληρονομιάς. «Αυτός ο κόσμος, ο μικρός ο μέγας» κατά τον Ελύτη, αυτοί οι μικροί τόποι, δημιουργούν νησίδες πολιτισμού μέσα στον ελληνικό χώρο, ζωντανεύοντας έτσι την εθνική μας μνήμη.

Στους Ασβεστάδες διακρίνουμε έναν από τους γνήσιους εκφραστές της θρακιώτικης παράδοσης, αφού διατηρεί το γνήσιο ύφος της Δυτικής Θράκης συνδυασμένο με το τοπικό ύφος και με ιδιαιτερότητες που έχουν προκαλέσει το έντονο ενδιαφέρον των ερευνητών.



1965 χορός στην πλατεία Ασβεστάδων

Ασβεστάδες 1965 Λαϊκοί οργανοπαίκτες στο γάμο του Τσαλακίδη



Η μνήμη της θεοπρομήτορος Άννης, της Οσιομάρτυρος αγίας Παρασκευής και του Ιαματικού αγίου Παντελεήμονος εορτάσθησαν το τριήμερο 25, 26, 27 Ιουλίου σε ενορίες και μοναστήρια της ακριτικής Ιεράς Μητροπόλεώς μας με τη συμμετοχή του Θεοφ. Επισκόπου Ναυκράτιδος κ. Μελετίου, Ιεράρχου του

Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, ο οποίος προσκεκλημένος του οικείου Μητροπολίτου επισκέπτεται κατ' αυτὰς την Ιερά Μητρόπολη Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου. Συγκεκριμένα ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ναυκράτιδος κ. Μελέτιος προέστη των λατρευτικών συνάξεων, εσπέρας και πρωί, στην πανη-

Ναός Αγίου Παντελεήμονος Παλιουρίου

γυρίζουσα Ιερά Μονή Αγίας Σκέπης – Αγίας Παρασκευής στη Νέα Βύσσα, δίπλα στην ελληνοτουρκική μεθόριο, και στον πανηγυρίζοντα παλαιό Ενοριακό Ναό Αγίου Παντελεήμονος στο Παλιούρι.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Δαμασκηνός το Σάββατο, 25 Ιουλίου ε.ε. το πρωί λειτούργησε στον Ιερό Ενοριακό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Ελαφοχωρίου, Παρεκκλήσιο του οποίου τιμάται επ' ονόματι της Αγίας Άννης, και το απόγευμα χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού στον πανηγυρίζοντα Ιερό Προσκυνηματικό Ναό Αγίας Παρασκευής Διδυμοτείχου όπου ευλόγησε τους άρτους και προέστη της λιτάνευσης του λειψάνου της αγίας και της ιεράς εικόνας και χειροθέτησε σε Πνευματικό τον Αρχιμ. Νέστορα Ουρουμπζίκι. Την επόμενη, Κυριακή 26 Ιουλίου ε.ε., ο Σεβασμιώτατος ιερούργησε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ενοριακό Ναό Αγίας Παρασκευής Ασημενίου. Τη Θεία Λειτουργία στο Ασημένιο παρακολούθησαν ο βουλευτής

Έβρου Αναστ. Δημοσχάκης, ο Περιφερειακός Αστυνομικός Διευθυντής Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης Νικ. Μενεξίδης ο Αστυνομικός Διευθυντής Ορεστιάδας Πασχ. Συριτούδης και άλλοι επίσημοι. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας χοροστάτησε στον Πανηγυρικό Εσπερινό, ευλόγησε τους άρτους και προέστη της λιτανείας στον πανηγυρίζοντα Ενοριακό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Νέων Ψαθάδων. Τη Δευτέρα, 27 Ιουλίου ε.ε. το πρωί ο Σεβασμιώτατος ιερούργησε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ενοριακό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Αμπελακίων Ορεστιάδας και το απόγευμα προσήλθε στον παλαιό Ενοριακό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Παλιουρίου, όπου συμπροσευχήθηκε με το φιλοξενούμενο Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ναυκράτιδος κ. Μελέτιο και αποχαιρέτησε τον απερχόμενο εφημέριο Αρχιμ. Δαμασκηνό Φυλακτό, ο οποίος με διετή απόσπαση από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών υπηρέτησε ευόρκως στην παραμεθόριο ενορία Παλιουρίου.



Αγία Μαρίνα Ο αμαράντινος της δόξης στέφανος

Για τον αμαράντινο στέφανο της δόξης (Α΄ Πέτρ. ε΄4), που κέρδισε η Μεγαλομάρτυς αγία Μαρίνα μετά τα επώδυνα βασανιστήρια και την εν Χριστώ ομολογία της μίλησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Δ α μ α σ κ η ν ό ς, στο πολυπληθές εκκλησίασμα, το οποίο με ιδιαίτερη ευλάβεια κατέκλυσε το αρχαίο ναΐδριο της αγίας Μαρίας στους πρόποδες του Κάστρου του Διδυμοτείχου, στην Κατακόμβη του οποίου μέχρι της σήμερον υπάρχει το θαυματουργό Αγίασμα. Και συνέχισε: «...όσα Μνημόνια και αν υπογράψουμε και όσες συμφωνίες κι αν κάνουμε ματαιοποιούμε αν δεν αλλάξουμε τρόπο σκέψης και προπαντός τρόπο ζωής, διότι δυστυχώς χάσαμε σαν Χριστιανοί και σαν Έλληνες το αγωνιστικό μας φρόνημα και συμβιβαστήκαμε με την ευμάρεια και την καλοπέραση που μας προσφέρει ο δυτικός τρόπος ζωής, μακριά από το Χριστό και τις αξίες του Γένους μας».

Κατά τη διάρκεια του Εσπερινού οποίος εψάλη υπαίθρια αφ' ενός λόγω της στενότητας του Ναυδρίου και αφετέρου λόγω του πλήθους των προσκυνητών, ετέθη σε προσκύνηση των πιστών τεμάχιο ιερού λειψάνου της αγίας Μαρίνης, που φυλάσσεται στο κειμηλιαρχείο του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Αθανασίου Διδυμοτείχου. Το πρωί της κυριώνυμου ημέρας της μνήμης της Μεγαλομάρτυρος αγίας Μαρίνης ο Σεβασμιώτατος λειτούργησε στο Φυλάκιο, ο Κοιμητηριακός Ναός του οποίου τιμάται επ' ονόματι της αγίας. Ο Σεβασμιώτατος είχε την ευκαιρία να επικοινωνήσει με τους κατοίκους του χωριού και τους επαναπατρισθέντες λόγω του θέρους μετανάστες.

ΣΤΟ ΛΙΒΑΝΟ.. Εκπροσώπησε την Εκκλησία της Ελλάδος

Τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο και την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος εκπροσώπησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου Δαμασκηνός στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Λίβανο, από το Αρμενικό Καθολικό της Κιλικίας, από 18ης έως 19ης Ιουλίου ε.ε., με την ευκαιρία του καθγιασμού Αγίου Μύρου και της συμπληρώσεως 100 ετών από τη γενοκτονία των Αρμενίων το 1915. Στις εκδηλώσεις παρέστησαν ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόδωρος, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος, ο Πατριάρχης των Κοπτών Θεόδωρος, ο Πατριάρχης Αιθιοπίας Ματθίας, ο Πατριάρχης των Μαρωνιτών Μπισσιάρα Αλ Ράχη, ο Καθολικός της Ινδίας Μάρ Βασίλειος Παύλος ο Β΄ και εκπρόσωποι άλλων χριστιανικών ομολογιών. Τους προσκεκλημένους υποδέχθηκε φιλοφρόνως ο Καθολικός των Αρμενίων της Κιλικίας Αράμ Κεσισιάν, που εδρεύει στο Antelias της Βηρυττού.

Στα πλαίσια της επισκέψεώς του στο Λίβανο ο Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου Δαμασκηνός τη Δευτέρα 20 Ιουλίου ε.ε. λειτούργησε στην πανηγυρίζουσα Πατριαρχική Μονή Προφήτου Ηλίου στη Σουάγια του Όρους Λιβάνου, πλαισιώνοντας τον προεξάρχοντα Σεβ. Μητροπολίτη Μεξικού

Αντώνιο. Στο συλλείτουργο έλαβαν μέρος οι Σεβ. Μητροπολίτες Εμμένης Γεώργιος και Βαγδάτης – Κουβέιτ Γκατός και ο Θεοφ. Επίσκοπος Χρυσουπόλεως Κωνσταντίνος, Ηγούμενος της Μονής. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ο Σεβ-



σμιώτατος επισκέφθηκε στη Rasayia τον άγοντα τα ονομαστήριά του Σεβ. Μητροπολίτη Τύρου και Σιδώνος κ. Ηλία. Την επομένη ο Σεβασμιώτατος επισκέφθηκε τον Σεβ. Μητροπολίτη Βηρυττού Ηλία για να ευχηθεί εις αυτόν τα δέοντα επί τη προλαβούσα ονομαστική εορτή του.

Ο άγιος Βηρυττού στη συνέχεια ξενάγησε τους επισκέπτες του στο νεόδμητο Ναό που έκτισε στον αύλειο χώρο του Επισκοπείου της Βηρυττού προς τιμήν του Αγίου Πορφυρίου του Κουσοκαλυβίτου. Την ίδια ημέρα ο Σεβασμιώτατος συναντήθηκε με τη Μητροπολίτη της Ορθόδοξης Συριακής Εκκλησίας στη Βηρυττό Μάρ Κλήμεντα – Δανιήλ, πτυχιούχο της Θεολογικής Σχολής Αθηνών. Το Σεβασμιώτατο στο ταξίδι του στο Λίβανο συνόδευε ο Αρχιμ. Δαμασκηνός Al-azrai, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου.



Γράφει ο
Θεοφάνης Μαλκίδης

Η ιστορική σχέση Θράκης και Κύπρου ξεκινά από το 449 π.Χ., όταν ο Κίμωνας έφτασε με τις αθηναϊκές τριήρεις στις Κυπριακές ακτές, για να ελευθερώσει τους συμπατριώτες του. Μαζί του και ο Διονύσιος από την Καρδία, ο Θρακιώτης στρατιωτικός που η επιτύμβια στήλη του βρέθηκε στην κατεχόμενη σήμερα Λύση, στον τόπο καταγωγής του Γρηγόρη Αυξεντίου.

Αργότερα, όταν η Θράκη ήταν υπόδουλη, η σχέση της με την Κύπρο θα έχει και άλλη θυσία, όταν ο άγιος νεομάρτυρας Μιχαήλ από την Κύπρο, θα θανατωθεί από τους Οθωμανούς στα 1834, μαζί με άλλους τέσσερις Σαμοθρακίτες (Γεώργιος, Εμμανουήλ, Θεόδωρος, Γεώργιος). Ο 20ος αιώνας θα δυναμώσει περισσότερο τη σχέση αυτή, όταν μαθητές και μαθήτριες διαδήλωναν σε όλη τη Θράκη, κατά της αγγλικής σκλαβιάς και κατοχής της Κύπρου, δίνοντας το δικό τους αγώνα συμπαράστασης στον απελευθερωτικό αγώνα του Κυπριακού Ελληνισμού. Τον Ιούλιο όμως του 1974 γράφεται το αποκορύφωμα της ιστορικής αυτής σχέσης, όταν οι μαχητές της Κύπρου, οι Έλληνες καταδρομείς χάνουν της ζωή τους. Αναμεσά τους οι καταγόμενοι από το νομό Έβρου Χριστόδουλος Δοϊτσιδής και Χρήστος Χατζόπουλος, τους οποίους προτεί-

Οι καταδρομείς από τον Έβρο

Χ. Χατζόπουλος και Χ. Δοϊτσιδής και η θυσία τους για την ελευθερία της Κύπρου τον Ιούλιο του 1974



ναμε και εμπνευσμένες τοπικές ηγεσίες αποδέχθησαν, να τιμηθούν. Για την ηρωική αυτή θυσία ανεγέρθηκε προς τιμήν τους μνημείο στη Λευκωσία και στη Σούδα, απονεμήθηκαν τιμητικές διακρίσεις από τους εφένδρους καταδρομείς της Κύπρου, από την 35η Μοίρα Καταδρομών Κύπρου, από το Σύλλογο Εφένδρων Καταδρομένων Αλεξανδρούπολης, από το Σύλλογο Υπαλλήλων ΟΤΕ Κύπρου, το Σύλλογο Κυπρίων Έβρου, καθώς και από το διοικητή της Σούδας, ενώ οδοί σε διάφορες πόλεις του νομού Έβρου φέρουν το όνομά τους, ως ελάχιστη υπόμνηση της θυσίας των δύο νέων ανθρώπων για την ελευθερία. Για αυτή τη θυσία άλλωστε των νέων συμπατριωτών μας αξίζει κάποιος να αγωνιστεί για την πραγματική απελευθέρωση του Ελληνισμού στην



Κύπρο. Η μνήμη τους να μας συντροφεύει και να μας εμπνέει!

Χριστόδουλος Δοϊτσιδής

Γεννήθηκε το 1954 στην Καρωτή Διδυμοτείου του νομού Έβρου και σπούδασε χωρό στη Σχολή της Δόρας Στράτου στην Αθήνα, ενώ παράλληλα εργαζόταν ως υδραυλικός. Στις 23 Απριλίου 1974, γιορτή του Αγίου Γεωργίου, πολιούχου της Καρωτής, χόρεψε στο χωριό του με το συγκρότημα της Δόρας Στράτου και τρεις μέρες μετά κατατάχτηκε ως στο Σώμα Καταδρομών στο Μεγάλο Πεύκο. Συνέχισε την εκπαίδευσή του στις καταδρομές στη Ρεντίνα και ύστερα στη Σούδα της Κρήτης. Στις 22 Ιουλίου 1974, μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, στάλθηκε εκεί μαζί με άλλους συναδέλφους του για την υπεράσπισή της, αλλά καταρρίφθηκε το αεροπλάνο που τους μετέφερε και πέρασε στην αθανασία

σε ηλικία μόλις είκοσι ετών.

Χρήστος Χατζόπουλος

Γεννήθηκε στο Ελαφοχώρι Διδυμοτείου του νομού Έβρου το 1952 και φοίτησε εκεί στο Δημοτικό Σχολείο και στη συνέχεια στο εξετάξιο Γυμνάσιο Διδυμοτείου. Διαθέτοντας αξιόλογα αθλητικά προσόντα, υπήρξε αθλητής και ποδοσφαιριστής και πέτυχε να εισαχθεί στη Γυμναστική Ακαδημία. Στις 26 Απριλίου 1974 κατατάχθηκε ως στο Σώμα Καταδρομών στο Μεγάλο Πεύκο. Συνέχισε την εκπαίδευσή του στις καταδρομές στη Ρεντίνα και ύστερα στη Σούδα της Κρήτης. Στις 22 Ιουλίου 1974, μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, στάλθηκε εκεί μαζί με άλλους συναδέλφους του για την υπεράσπισή της, αλλά καταρρίφθηκε το αεροπλάνο που τους μετέφερε και πέρασε στην αθανασία σε ηλικία μόλις είκοσι δύο χρόνων.



Μπαϊράμ σπουδαία και μεγάλη εορτή

Οι Μουσουλμάνοι έχουν δυο σπουδαίες θρησκευτικές γιορτές μπαϊράμ. Οι ημερομηνίες αλλάζουν χρόνο με χρόνο κάνουν κύκλο. Η πρώτη ημερομηνιακή γιορτή είναι η Σεκέρ Μπαϊράμ - Ραμαζάν μπαϊράμ. Γιορτάζεται το τέλος του Ραμαζανιού (της νηστείας). Μετά από συγκρατημένη ζωή ενός μήνα οι μουσουλμάνοι τρώνε πίνουν ελεύθερα διασκεδάζουν τρεις μέρες. Ονομάζεται και σεκέρ μπαϊράμ γιατί στα μικρά παιδιά όλοι προσφέρουν χρωματιστές καραμέλες. Στις τρεις αυτές μέρες γίνονται επισκέψεις σε φιλικά σπίτια και χειροφιλήματα στους ηλικιωμένους.

Η άλλη μεγάλη γιορτή είναι το κουρμπάν μπαϊράμ (γιορτή θυσίας). Η γιορτή αυτή είναι προς ανάμνηση των Αβραάμ και Ισαάκ. Γιορτάζεται το τέλος της ανθρωποθυσίας. Η γιορτή αυτή διαρκεί τέσσερις μέρες και γιορτάζεται σε δύο μήνες και δέκα μέρες μετά το σεκέρ μπαϊράμ. Την πρώτη μέρα γίνεται η θυσία μικρών ζώων (αρνιά - κατσίκια). Από το κρέας του Ζώου το ένα τέταρτο μοιράζεται στους γείτονες, το ένα τέταρτο δίνεται στους φτωχούς και το ένα τέταρτο μαγειρεύεται στο σπίτι. Σε αυτή τη γιορτή το βράδυ οι νέοι των χωριών, συνοικιών μαζεύονται και μεταμφιέζονται.

Συνήθως φτιάχνουν μια ψεύτικη καμήλα, ντύνουν γαμπρό, μια νύφη με νταούλια και ζουρνάδες και γυρίζουν στις γειτονιές. Εύχονται ευτυχία και μακροζωία στους νοικοκύρηδες και αυτοί τους κερνάνε γλυκά και τους δίνουν λεφτά. Τα λεφτά που μαζεύονται χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των νέων του χωριού ή για την ψυχαγωγία τους.

«Μια βόλτα στην πόλη των κάστρων, των μύθων και των πολιτισμών»

ΦΩΤΟ: ΒΙΚΥ ΓΚΑΡΟΥΔΗ

